

Framtidens Kommuner & Landsting

– för tillväxt och sysselsättning

Upphandling: partnerskap nyttiga för innovation

6 – Så fort någon regering säger att de ska förenkla upphandlingslagstiftningen, osäkrar jag min revolver. Men efter att ha läst Upphandlingsutredningens slutbetänkande till regeringen, har SKL:s vd Håkan Sörman beslutat sig för att vila på hanen. Utredningen pekar åt rätt håll.

De tävlar om Sveriges kvalitetskommun 2013

12 Många svenska kommuner har ett hjärta som klappar för kvalitet. För dem finns en särskild tävling vartannat år, indelat i fyra grenar: demokrati, verksamheter, arbetsmiljö och samhällsbyggande. Sju är nominerade. "Det går inte längre att gömma sig bakom en förvaltningsfasad".

Tre slåss om utmärkelsen Sveriges it-kommun

14 Utmärkelsen Sveriges it-kommun delas ut vartannat år på Kvalitetsmässan. Den ges till den kommun som har lyckats bäst med initiativ och resultat inom e-service och e-demokrati, och kvalitetshöjande och kostnadsbesparande it-innovationer i kommunal verksamhet.

■ Anders Knappe, ordförande i SKL

■ E-hälsa

■ Näringslivsklimat

■ Regeringen

■ Oppositionen

■ Skola

Västerås bygger för framtiden

Västerås vinner priser. Vi blev Årets stadskärna och har årets köpcentrum.

Västerås är en ledande teknikstad, och stora delar av världen tittar på hur vi arbetar med automation. Västerås har beslutat om ett modernt resecentrum som förenklar resandet och binder samman staden med Mälaren.

Men vi bygger också för framtiden, för våra ungdomar. Bland annat samordnar vi våra krafter genom två satsningar – Rework Västerås och Samhällskontraktet.

VÄSTERÅS STAD

I Rework Västerås möts kommun, landsting, högskola, näringsliv, ungdomar och alla andra intresserade i en öppen diskussion om hur vi gemensamt kan utveckla Västerås. Det vi kommit fram till är att det finns ett behov av att samordna och koordinera alla goda insatser för att nå ett ännu bättre resultat med elever som når målen och både fyller arbetsmarknadens behov och även själva kan bidra till att skapa arbeten.

Därför har Västerås stad axlat rollen att skapa ett övergripande projekt, där syftet beskrivs så här:

”I Västerås ska varje elev ges möjlighet att utveckla sin fulla potential. Vi vill stötta ungdomar och elever att göra medvetna val genom att bättre utnyttja de befintliga resurser och insatser som finns i Västerås stad samt att utveckla insatser där de idag saknas”. Vi har valt att kalla detta arbete för ”Det medvetna valet”.

– Det medvetna valet är ett arbete som vi från alla delar av samhället ser som mycket viktigt att samlas runt. Det finns redan många goda insatser i Västerås stad och det ger verkligen potential för oss att samordna bättre för våra elevers och ungdomars bästa, säger Jan Lindblom, direktör Barn- och utbildningsförvaltningen Västerås stad.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

En pedagogikforskare som möter en lärare i skolan och kan dela med sig av den senaste forskningen kring effektiva undervisningsmetoder. Personal

inom äldreomsorgen som testar nya tekniska hjälpmedel, samtidigt som en forskare följer upp hur det påverkar brukarens vardag.

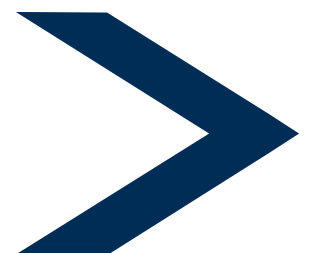
Högskolestudenter som genom praktikplatser och examensarbeten får en inblick i sitt kommande arbetsliv.

Det hela handlar om Samhällskontraktet, en annan av satsningarna som Västerås stad gör. I Samhällskontraktet samverkar Västerås stad och Eskilstuna kommun framgångsrikt om forsknings- och utvecklingsarbete inom bland annat skola och äldreomsorg, tillsammans med Mälardalens högskola. Samhällskontraktet bidrar till att idéutveckling med stöd i forskning blir en naturlig del av vardagen, bland annat tack vare tydliga kontaktvägar.

– Vi strävar efter att höja kompetensnivån i regionen och i det arbetet har högskolan en betydelsefull roll för att väcka intresse för akademiska studier. Men det gör oss också attraktiva som kommun, när det gäller att attrahera företag som söker kompetent personal, säger Bo Dahllöf, stadsdirektör Västerås stad.

– Vi erbjuder mötesplatser mellan forskare och personal i kommunernas verksamheter, som gör att de tillsammans utvecklar kunskap som ger vinster för alla parter. På så vis kan vi verkligen dra nytta av vad vi kan åstadkomma tillsammans, säger Cecilia Vestman, processledare för Samhällskontraktet.

Nyligen skrevs ett nytt avtal för Samhällskontraktet för 2014-2017. Avtalet innebär en satsning på totalt 40 miljoner kronor.

Samarbete vägen in i framtiden

De senaste åren har kommunerna haft en god ekonomisk utveckling. Bakomliggande orsaker är enligt Anders Knape, ordförande i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ett ökat skatteunderlag och utbetalningar av AFA-försäkringspengar. Landstingen har haft en likande utveckling, men här har den demografiska utvecklingen redan bidragit till en mer ansträngd ekonomi.

Prognosen pekar på att kommunerna framöver kommer att få det tuffare med ökat tryck på barnomsorg och grundskola. Antalet äldre blir också fler. Dessutom finns stora investeringsbehov på fastighetssidan inom både landsting, regioner och kommuner.

Även om alla intäkter ligger kvar och anpassas till utvecklingen, kommer det att krävas produktivitetshöjningar och effektiviseringar, säger Anders Knape.

Detta, eftersom i takt med att förmågan att hjälpa och bota ökat, har välfärdsarbetet växt över den demografiska utvecklingen.

För att klara välfärden ses digitaliseringen och utvecklingen av e-tjänster som en förutsättning.

I Västerås stad arbetar kommunen nära brukarna när nya e-tjänster ska utvecklas, kravställas och upphandlas. Tillsammans med akademi och näringsliv har kommunen också tagit fram ett antal e-tjänster för omsorgen samt utvecklat e-begreppet till att omfatta nattillsyn via kamera.

– Min dröm, säger Håkan Sörman, vd SKL, är en lagstiftning där produktiva samarbeten åter kan få blomstra. Men för att på allvar få igång e-utvecklingen måste det offentliga kunna använda upphandlingar som pådrivare för dessa innovationer.

Utvecklingen för framtidens kommuner och landsting är minst sagt intressant.

*Trevlig läsning!
Redaktionen*

Om detta kan du läsa i Framtidens Kommuner & Landsting

- 4 Hur ska vi klara välfärden?
– Socialminister Göran Hägglund (KD) ger sin syn på saken
- 4 Oppositionen: Vägen fram för välfärdssamhället
- 6 Upphandling: Partnerskap för innovation
– intervju med SKL:s vd Håkan Sörman
- 6 Ekonomin stabil – men trycket ökar
– intervju med Anders Knape, ordförande SKL
- 7 e-hälsoarbetet måste prioriteras upp
– mer kundanpassade system kan höja efterfrågan
- 7 Stockholms läns sjukvårdsområde e-satsar
- 8 Digital samverkan – nyckeln till fortsatt välfärd
- 10 Kommunranking 2013 – Svenskt Näringsliv
- 10 Mest företagsvänliga kommunen – SKL:s ranking
- 11 Svenska företagare nöjda med kommunen
- 12 De tävlar om Sveriges kvalitetskommun 2013
- 13 Miljövänliga kommuner
- 14 Tre slås om utmärkelsen Sveriges it-kommun
- 15 It avgörande för kommunerna
- 15 Tillgång till fiber ger stora samhällsvinster
- 16 Efterlyser likvärdig skola
- 17 Nya steg för bättre krisberedskap
- 18 Nytt ledarskap i framtidssamhället
- 19 Pensionsskulden – bomb eller rättvisefråga?
- 19 Lean – mycket mer än att jaga slöseri i verksamheten
- 20 Gemensam infrastruktur upphandlas
- 20 Vård och omsorg

Presenterade företag och organisationer

22 Svenska ESF-rådet	32 Position Väst
23 Pacta	33 VINNOVA
24 KFS	34 Karolinska Universitets- sjukhuset / Vård på distans
25 Handisam	34 Lean Concepts
25 Sollentuna kommun	35 Ulricehamns kommun
26 Nynäshamns kommun	36 eHälsosystemens användbarhet
27 SchoolSoft	36 Karlstads kommun
27 Växjö kommun	37 Eda kommun
28 MSB	38 Svensk KommunRating
29 Mentura Group	38 Västerbottens läns landsting
29 Codea	39 IST
30 PwC	
30 IP-Only	
31 Bodens kommun	

Framtidens Kommuner & Landsting
– för tillväxt och sysselsättning
är producerad av NextMedia.

nextmedia

Skribenter Sandra Ahlqvist, Anette Bodinger,
Carin Brink, Håkan Edvardsson, Cristina
Leifland, Clas Lewerentz, Annika Wihlborg,
Christina B. Winroth

Fotografer Joachim Nyvall

Grafisk form Stellan Stål

Annonsförsäljning NextMedia, Media X Norr
Tryck V-TAB

Ingår som bilaga i Dagens industri november 2013

Frågor om innehållet besvaras av NextMedia
Tel: 08-661 07 90, E-post: info@nextmedia.se

För mer information om tema- och kundtidningar i dagspress kontakta:

Niklas Engman
Telefon 08-661 07 90, Mob 070-774 84 90
E-post: niklas.engman@nextmedia.se

Välkommen till Kvalitetsmässan 2013

Den 19–21 november 2013 är det laddat med kvalitet. Kvalitetsmässan jobbar precis som du för att hela tiden höja kvaliteten på det vi gör. Årets tema är Sverige kan bli bättre.

I Kvalitetsmässans stora program ingår omkring 200 seminarier som hjälper dig att utvecklas i ditt arbete.

Välkommen till Göteborg och Kvalitetsmässan.

Kjell A. Nordström

Elaine Eksvärd

Per Schlingmann

Filippa Reinfeldt

Stefan Löfven

Anmälan och hotellbokning på www.kvalitetsmassan.se

KVALITETSMÄSSAN – EUROPAS STÖRSTA KONFERENS OCH FACKMÄSSA OM VERKSAMHETS-
OCH SAMHÄLLSUTVECKLING • 19–21 NOVEMBER 2013 • SVENSKA MÄSSAN GÖTEBORG

**Kvalitets
mässan 2013**

Sverige kan bli bättre.

Hur ska vi klara välfärden?

Sverige har länge varit en förebild med sitt sätt att organisera välfärdens olika verksamheter. Men med den demografiska förändringen, med allt fler äldre, och färre som ska betala, står Sverige inför en stor utmaning. För att klara de framtida behoven och ambitionshöjningarna krävs effektiviseringar. Samtidigt höjs röster för att politiken tydligare måste bestämma väg. Framtidens Kommuner & Landsting lät socialminister Göran Håglund (KD) ge sin syn på saken:

Regeringen

●●● Hur ska de ökade anspråken på vård och omsorg mötas; med höjda skatter, ökade avgifter eller på annat sätt?

– Först och främst är vi helt beroende av att vår ekonomi växer och att de offentliga finanserna är i balans. Så länge jag har funnits med i politiken så har det larmats om hur kvaliteten kommer att sjunka i

framtiden. Hittills har det blivit precis tvärtom. Men det är helt avhängigt att vi sköter vår ekonomi.

Hur kan intäkterna till den offentliga sektorn ökas utan att skatterna höjs?

– Genom att den svenska ekonomin växer. Och därför är det så viktigt att vi lyckas pricka in skattenivåer som ger oss de resurser vi behöver utan att samtidigt skada ekonomin. Noll procents skatt ger noll intäkter. Men hundra procents skatt

Foto: Kristdemokraterna

ger inte hundra procents intäkt. Det handlar om att hitta en bra balans.

Hur kan effektiviteten inom den offentliga sektorn öka utan att kvaliteten försämras?

– Det sker hela tiden, i takt med den

tekniska utvecklingen. Ta sjukvården till exempel. Losec har ersatt dyra och fysiskt svåra magoperationer. Tittålskirurgi gör att patienter kan gå hem samma dag i stället för att ligga kvar på sjukhus. Så jag är väldigt optimistisk inför framtiden.

Vägen fram för välfärdssamhället

Beräkningar, som Sveriges kommuner och landsting gjort, visar att gapet mellan behov och offentliga resurser år 2035 med dagens finansieringssystem motsvarar 13 kronor i kommunalskatt. Dessa 13 kronor är ingen exakt sanning, men några kronor hit eller dit är inte avgörande för de finansiella utmaningar som välfärden står inför. Den yttersta frågan är hur det svenska välfärdssamhället ska se ut i framtiden. Här gör Lena Hallengren (S), vice ordförande riksdagens socialutskott, ett inspel i ämnet:

Oppositionen

●●● Hur ska de ökade anspråken på vård och omsorg mötas; med höjda skatter, ökade avgifter eller på annat sätt?

– Det viktigaste sättet att finansiera ökade anspråk på välfärden är att föra en politik för fler jobb. Med högre sysselsättning och lägre arbetslöshet stärks möjligheterna att finansiera en bättre välfärd. Men det måste bli slut på att ständigt prioritera skattesänkningar

framför att gemensamt avsätta resurser till den gemensamma välfärden. Vi Socialdemokrater har dessutom föreslagit att ett antal ineffektiva skatteundantag ska avskaffas. Det ger mer resurser till välfärden både på kort och på lång sikt. Samtidigt måste vi säkerställa att våra resurser används på ett effektivt sätt.

Hur kan intäkterna till den offentliga sektorn ökas utan att skatterna höjs?

– Först är det viktigt att slå fast att mer än vartannat landsting/region tvingats höja skatten då statsbidragen inte höjts

Foto: Sveriges Riksdag

investera i starkt konkurrenskraft för företagen genom smart näringspolitik och förbättra matchningen mellan arbetskraftens kompetens och arbetsgivarnas behov.

Hur kan effektiviteten inom den offentliga sektorn öka utan att kvaliteten försämras?

– Den offentliga sektorn har stor potential att kunna åstadkomma mer välfärd per investerad krona. Myndighetsstyrningen måste utvecklas så att produktivitetshöjande insatser prioriteras. Upphandlingen kan förbättras både så att upphandlingsprocessen blir mindre kostsam och så att de upphandlade varorna och tjänsterna bättre svarar mot behoven. Styrning och uppföljning av utförare i valfrihetssystemen behöver också utvecklas för att säkerställa att resurser som avsätts för exempelvis vård och skola används på ett effektivt sätt. Men den demografiska utvecklingen med allt fler äldre kommer att kräva ökade resurser inte minst till vård och omsorg.

The co-creating patient

Arctic Light e-He@lth Conference

KIRUNA IN NORRBOTTEN, SWEDEN

4-5 February 2014

www.nll.se/alec

Welcome to share knowledge and experiences about future healthcare. High level politicians, business leaders, operators and public sector officials from all over Europe convene under the arctic light in Kiruna Sweden. Registration is now open.

Most welcome!

Ett väsby i framkant

Ett flerårigt arbete med att ge service till medborgare på ett bättre och effektivare sätt börjar bära frukt. Till nytta för alla som redan bor i Väsby och för alla andra som letar en bra plats att bo eller arbeta på. Här är några av våra framgångar. Välkommen till Väsby du också!

Nominerade till Sveriges KvalitetsKommun 2013

Nominerade till GötaPriset 2013

Sveriges miljöbästa kommun 2013

Miljöaktuellt

Sveriges mest innovativa skollädares 2013

Lärarförbundet och Microsoft

Årets offentliga ekonomi 2013

Offentliga Affärer

Sveriges mest innovativa lärare 2012

Lärarnas Riksförbund och Microsoft

Toppbedömd kommunal service 2012

Sveriges kommuner och landsting samt Stockholm Business Alliance

Attraktiv arbetsgivare, störst förbättring 2012

Nyckeltalsinstitutet

Stora Samhällsbyggarpriset 2012

Svenska byggbranschen

Quality Innovation of the year 2012

SIQ

Topp 10 Näringslivsrankning i Sverige 2011 & 2012

Svenskt Näringsliv

Sveriges IT-kommun 2011–2012

Kvalitetsmässan 2011

Upplands Väsby
kommun

Partnerskap för innovation

– Så fort någon regering säger att de ska förenkla upphandlingslagstiftningen, brukar jag osäkra min revolver. Men efter att ha läst Upphandlingsutredningens slutbetänkande till regeringen, "Goda affärer – en strategi för hållbar offentlig upphandling", har SKL:s vd Håkan Sörman beslutat sig för att vila på hanen. Utredningen pekar åt rätt håll.

Upphandling

Text Christina B. Winroth

●●● Traditionellt sett har Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) varit kritisk mot den svenska upphandlingslagstift-

ningen, något som till stor del grundar sig på att den ansetts gå mycket längre än vad EU-direktiven stipulerat.

– Svensk lagstiftning kräver bland annat att ramavtal som upphandlats måste rangordnas i varje läge. Det fungerar väldigt dåligt när det kommer till vård och omsorg; det är till exempel väldigt svårt att rangordna ett medicinskt hjälpmedel innan man vet hur behovet hos den specifika patienten ser ut.

Men med nya EU-direktiv i vardande, och den utredning som nu ligger, lutar det mot att det kommer att bli lättare för involverade parter att vid en upphandling kunna agera i partnerskap. Genom detta hoppas Håkan Sörman på att offentlig upphandling på allvar ska kunna bli ett strategiskt instrument för att driva vård- och omsorgssektorns innovationsutveckling framåt.

Innovativa partnerskap

– På välfärdsområdet bör upphand-

ling vara ett ledningsverktyg, men för att frigöra kraften i det måste kreativiteten släppas loss – speciellt vid tjänsteupphandling. De nya EU-direktiven kommer att innebära att involverade parter i högre utsträckning kommer att kunna agera i partnerskap. Det bådär gott.

Inom staten finns en god tradition av hur partnerskap i upphandling kan bidra till nytta, innovationer och tillväxt. Ericsson är ett bra exempel på hur staten formulerade krav och hur Sverige senare fick ett internationellt blomstrande företag. Samarbetet mellan Vattenfall och dåvarande Asea, samt Saab och flygvapnet är två andra exempel som Sörman lyfter fram.

E-tjänsteutvecklingen

– Min dröm är en lagstiftning där produktiva samarbeten åter kan få blom-

ra. Sjukvården vore ett intressant område att utveckla dessa tankar i, tillika skolan, men här får upphandlingar inte ens göras. Lagg sedan till äldreomsorgen, som är i stort behov av nya lösningar för att klara den demografiska utvecklingen, så finns mycket att göra.

För faktum kvarstår: för att klara en bibehållen välfärd måste 400 000 personer rekryteras fram till 2020. På 20 års sikt finns också ett resursgap som motsvarar 13 kronor på skatten.

– För att klara välfärden måste vi kunna erbjuda tjänster på ett helt nytt sätt, och då är digitalisering och utveckling av e-tjänster en förutsättning. För att på allvar få igång e-utvecklingen måste det offentliga kunna använda upphandlingar som pådrivare för dessa innovationer.

Håkan Sörman, vd SKL.

Ekonomi stabil – men trycket ökar

Svenska kommuner och landsting har en stabil ekonomi, även om landstingen är mer trängda. Framöver kommer dock trycket på kommunerna att öka. Gamla skolor behöver renoveras och viss nybyggnad krävs. Det kostar. Med rätt ekonomisk styrning, och statsbidrag som följer utvecklingen, är Anders Knappe, ordförande SKL, dock förtröstansfull inför framtidens utmaningar.

Framtida utmaningar

Text Christina B. Winroth

●●● De senaste åren har kommunerna haft en god ekonomisk utveckling. Bakomliggande orsaker är enligt Anders Knappe, ordförande i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) ett ökat skatteunderlag och utbetalningar av AFA-försäkringspengar som inte tagit i anspråk.

Inom landstingen har en likande utveckling skett, men här har den demografiska utvecklingen redan gjort sig kännbar med en mer ansträngd ekonomi som följd.

Trycket på landstingen kommer fortsatt att öka, inte minst på grund av att 40-talisterna börjar kräva vård. Härtill driver den medicintekniska utvecklingen och nya läkemedel kostnader.

– Prognosen pekar på att kommunerna framöver kommer att få det tuffare; fler barn föds vilket kommer att öka trycket på barnomsorgen och fler behöver beredas plats i grundskolan. Dessutom blir antalet äldre allt fler, säger Anders Knappe. Om landstingen historiskt har legat

haft en tuffare demografisk utveckling än kommunerna, börjar kommunerna nu komma i kapp.

Investeringsbehov

– Inom både landsting, regioner och kommuner finns också stora investeringsbehov. På den kommunala sidan behöver förskolor, skolor och badhus, som byggdes under 60- och 70-talet, renoveras. I många fall krävs nybyggnad.

Inom landstinget byggs nya sjukhus eller också sker genomgripande ombyggnationer. Parallellt tas också ett allt större ansvar för kollektivtrafiken med ökade investeringar.

– För att klara detta kommer den fortsatta finansieringskällan att vara kommun- och landstingsskatt. Historiskt sett har statsbidragen som andel legat på

16–17 procent av de totala intäkterna. Resten har finansierats genom avgifter och skatteintäkter. Jag ser inte att de relationerna kommer att förändras, men det är viktigt att statens andel inte går ner, utan fortsätter att ligga på historisk nivå och följer med den allmänna samhällsutvecklingen.

Men även om alla intäkter ligger kvar och anpassas till utvecklingen, kommer det trots allt att krävas produktivitetshöjningar och effektiviseringar; detta på grund av att, i takt med att förmågan att hjälpa och bota ökat, har välfärdsarbetet växt över den demografiska utvecklingen.

– Genom tiderna har verksamheterna utökats 1–1,5 procent utöver demografin. Kvarstår den utvecklingen kommer det att krävas ytterligare resurser till sektorn. Lyckas vi med att ha ordning i våra finanser, och staten likaså, är jag dock övertygad om att vi över tid kommer att klara utmaningen, fastslår Anders Knappe.

Anders Knappe, ordförande SKL.

UPPTÄCK ALINGSÅS!

VILKEN ÄR DIN VINNANDE KOMBINATION?

Här hittar du attraktiva affärsmöjligheter, bostäder och aktiviteter. I Kaféstaden Alingsås får du också Sveriges bästa fika. Gå in på www.kafestaden.se och www.alingsas.se så får du veta mer!

 ALINGSÅS
KOMMUN

e-hälsoarbetet måste prioriteras upp

– Idag finns e-hälsotjänster överallt inom hälso- och sjukvården. Målet framöver måste vara att fortsätta utvecklingen, skapa ännu bättre och mer kundanpassade system och därmed höja efterfrågan, säger Johan Assarsson, chef för CeHis och Inera.

e-hälsotjänster

Text Christina B. Winroth

●●● Center för eHälsa i samverkan (CeHis) och Inera AB har inrättats av landstingen för gemensam utveckling, drift och förvaltning av e-hälsotjänster i samverkan. Uppdraget består i att koordinera landstingens och regionernas samarbete för att utveckla och införa gemensamma e-hälsotjänster, teknisk infrastruktur samt gemensamma regelverk och standarder.

Ny chef för CeHis och Inera är Johan Assarsson, som gärna skulle se att svensk hälso- och sjukvård kunde prioritera upp utvecklingen av e-hälsa.

– e-hälsa handlar inte enbart om en teknisk utveckling utan om att göra hälso- och sjukvården till en integrerad del av vårt informationssamhälle. Utifrån detta perspektiv berör e-hälsa alla och en var.

Nu gäller det att se framåt och ännu mer fokusera på att skapa nytta

I ett internationellt perspektiv lägger svensk hälso- och sjukvård, enligt Assarsson, inte särskilt mycket resurser på att utveckla e-hälsa. För vi sedan blicken över till andra branscher, som bank- och finanssektorn, hamnar hälso- och sjukvården ännu mer på efterkälken. Problemet, framhåller Assarsson, är att e-hälsoutvecklingen inte är en naturlig prioritering inom vården.

– Att tänka på e-tjänster som ett instrument för kundanpassning och arbetseffektivisering, ligger inte först i vårdens tankeströmmar. Där för hamnar det tyvärr ofta långt ner i prioriteringsordningen. Men för att e-hälsa på allvar ska kunna penetrera vården, så att vi kan få till stånd nödvändiga effektiviseringar och förenkla vården, behöver e-frågan prioriteras upp och systemen bli mer användarvänliga.

Högre användarvänlighet

Den förhållandevis låga införandetakten av e-hälsa förklarar Assarsson med att it-

– Vi måste skapa mer användarvänliga system för de som jobbar inom vård och omsorgen, säger Johan Assarsson, chef för CeHis och Inera.

system för e-hälsa i vården inte alltid fokuserat på användarvänlighet.

– Här måste krafttag tas för att vården på allvar ska känna att e-hälsa kan bidra till att underlätta och effektivisera vårdarbetet. När det kommer till invånartjänster, som 1177 Vårdguiden, är min upplevelse att systemen bättre lyckats pricka ett brukarfokus.

För att förbättra medarbetarsystemen ser Assarsson att man bör tillgodosä

dens och omsorgens behov av lösningar, inte att skapa det perfekta systemet.

– Nu gäller det att se framåt och ännu mer fokusera på att skapa nytta för att de som använder våra tjänster ska bli ännu mer delaktiga i hela processen. Det kommer att innebära en ännu större lyhördhet och nyfikenhet gentemot de som vi är till för, ytterst alla invånare och medarbetare inom hälso- och sjukvården, avslutar Johan Assarsson.

Stockholms läns sjukvårdsområde e-satsar

Sedan 2011 arbetar Stockholms läns sjukvårdsområde med en systematisk och strukturerad eHälsa-satsning för alla medarbetare inom vårdorganisationen. Unikt för projektet är att samtliga 11 500 medarbetare omfattas av e-satsningen.

e-hälsoprojekt

Text Christina B. Winroth

●●● Framtidens hälso- och sjukvård beskrivs ofta som en nätverkssjukvård där stödet av eHälsa är centralt för att uppnå visionen.

– För att klara omställningen kring behovet av nya arbetssätt och kompetens inom eHälsa krävs en ny modell för lärande och dialog kring de nya arbetsätten samt implementering av faktisk användning av eHälsa, säger Eva Pilsäter Faxner, CIO och utvecklingsdirektör Stockholms läns sjukvårdsområde.

Med hjälp av EU-pengar från Socialfonden beviljades Stockholms läns sjukvårdsområde 47,5 miljoner kronor för att driva ett kompetensutvecklingsprojekt inom eHälsa med start 2011.

Projektet är uppbyggt som en kaskadmodell med 15 processhandledare som under ett par månader, under viss avsatt tid, lär sig det nya inom ett specifikt temaområde. Processhandledarna har i sin tur cirka tio utvecklingsledare i sitt nätverk.

– Vid nätverksträffar går man igenom temat i strukturerad dialogform som en förberedelse för att alla utvecklingsledare, i nästa vända, ska leda dialogseminarium vid de olika enheterna för primärvård, psykiatri, geriatrik, akut sjukvård i hemmet, barn- och ungdomspsykiatri, syncentral samt habilitering och hälsa.

Utbildningsmodellen möjliggör en implementering av det nya inom eHälsa och att kunskapen sprids i hela organisationen och över alla yrkesgrupper. Målet är att öka eHälsa-kompetens bland medarbetarna så att de nya eHälsa-verktygen används och skapar patientnytta.

Patientmedverkan

Patienterna finns redan med som samverkansaktörer genom en rad olika patientföreningar och brukarorganisationer. Patienterna tycker e-arbetet är spännande och nytt och har uttryckt en önskan om att själva få ta del av ett kompetenslyft.

– Att kicka igång ett Kompetenslyft eHälsa för patient- och brukarorganisa-

Eva Pilsäter Faxner, CIO och utvecklingsdirektör Stockholms läns sjukvårdsområde.

Att kicka igång ett Kompetenslyft eHälsa för patient- och brukarorganisationer är vårt nästa mål

tioner är vårt nästa mål under hösten-vintern 2013.

I dag har Stockholms läns sjukvårdsområde 150 utvecklingsledare som job-

bar på 20 procent med eHälsa. Till årsskiftet avslutas EU-projektet men organisationen fortsätter i egen regi.

– Slututvärderingen av projektet, genomförd av Karolinska institutet LIME, visar en signifikant ökning av eHälsa-kompetens i alla delar. Likaså har en oberoende lärandeutvärdering följt projektet genom hela resan; också den visar på upplevd nytta både hos medarbetare, och chefer, när det gäller verksamhetsutveckling med stöd av eHälsa.

Samverkan – nyckeln till fortsatt välfärd

Center för eSamhället (Cesam) är ett programkontor inom Sveriges kommuner och landsting (SKL) med uppgift att arbeta med innovation och verksamhetsutveckling med it som stöd. För att klara välfärden krävs enligt Per Mosseby, chef för avdelningen för digitalisering på SKL, en digital samverkan över myndighetsgränserna.

Digital samverkan

Text Christina B. Winroth

●●● Arbetet inom Cesam är inriktat på en modern verksamhetsutveckling av välfärdsarbetet i syfte att få ut mer nytta ur varje skattekrona.

Moderniseringsarbetet handlar om enkla saker, som att inte slösa med papper utan i stället sköta myndighetsposten via digitala kanaler. I ett större perspektiv handlar arbetet om att skapa nya och myndighetsöverskridande lösningar för en ökad och mer effektiv samverkan.

– För medborgaren som bildar familj startar myndighetskontakten oftast med ett ultraljud, bokning av BB-plats och följs av föräldraskapserkännande och att barnet ställs i kö till förskola. Detta innebär en rad myndighetskontakter. Med

rätt it-system på plats skulle processen bättre kunna samordnas, säger Per Mosseby.

Det naturliga, fortsätter Mosseby, vore att allt som exempelvis rör familjebildningen sker i ett gränssnitt över myndighetsgränserna. Men för att nå dit krävs ett bättre samarbete över myndighetsgränserna och mer avancerade digitala lösningar. Det kräver i sin tur att systemupphandlingar sker med gemensamma kravspecifikationer som tillåter systemen att prata med varandra.

Per Mosseby, chef för avdelningen för digitalisering på SKL.

Gemensam kravställning

För en liten kommun är det i dag svårt att hålla den kompetens som krävs för

att handla upp system som klarar jobbet. Därför är ett samarbete där både kompetens, inköp och systemdrift kan delas, att förorda.

Värmland är ett bra exempel på hur regionen på en enkel plattform lyckats med att samla en rad likriktade e-tjänster som samtliga kommuner samsas kring.

– Den största kommunen, Karlstad, har räknat fram att de minsta kommunerna genom samarbetet sparar 80–90 procent, mot att göra det själva. Men även stora starka Karlstad sparar 45 procent tack vare samarbetet.

En viktig del i samverkanstanken är att kommuner, landsting och regioner i största möjliga utsträckning utgår ifrån samma kravställning då nya system upphandlas. För att underlätta detta vill Cesam arbeta mycket mer med att specificera noggranna kravställningar kring upphandling av digitala tjänster och system.

– De som önskar kan ansluta sig till SKL Kommentus upphandling eller använda sig av vår genomarbetade kravställning när de själva upphandlar. Detta gör det lättare för leverantören att leverera en standardprodukt som kan modifieras vilket gör det möjligt att skapa interoperabilitet. För om vi ska klara välfärden är samverkan en mycket viktig nyckel, på alla plan, fastslår Per Mosseby.

Gissa kommunen!

5 poäng

Den är bäst i Sverige på service till företag bland kommuner med fler än 40 000 invånare.

4 poäng

Här öppnade nyligen världens mest centralt belägna IKEA-varuhus.

3 poäng

Det sägs att kommunen har flest IT-konsulter per capita i Sverige.

2 poäng

Kommunen är känd för sina kreativa människor och engagerade eldsjälar, några av dessa brinner för Peace & Love. Här finns trevligt folk.

1 poäng

Om du är intresserad av att utveckla din verksamhet här kan du ringa 0243-741 35 eller maila till foretagslots@borlange.se.

Låt det digitala klassrummet bli mer än ett tomt löfte.

Vårt lands skolor digitaliseras i snabb takt. Som exempel investeras årligen 1 770 kronor per elev i årskurs åtta på digital hårdvara. Men det satsas enbart 27 kronor på digitala läromedel.* Det är dags att ändra på det.

I samarbete med skolor i hela Sverige har Gleerups utvecklat en helt ny typ av lärmektyg: interaktiva böcker. De sparar värdefull lärartid, ger ett tryggt innehåll och bättre individuellt stöd så att fler elever kan nå kunskapsmålen. Vad tycker du att det är värt?

Upptäck interaktiva böcker på gleerups.se.

Plattformsberoende

Alltid tillgängliga

Lägg till eget material

Allt samlat

gleerups

Kommunranking 2013

Svenskt Näringslivs ranking av kommunernas företagsklimat baseras främst på enkätsvar från företag i Sveriges 290 kommuner, men också på statistiska fakta från SCB. Det finns klara samband mellan en kommuns placering på rankinglistan och dess utveckling vad gäller befolkningstillväxt, antal jobb och skatteintäkter. Nedan presenteras de 51 främsta kommunerna på listan.

Kommun	2013	2012	2011	2010	Kommun	2013	2012	2011	2010	Kommun	2013	2012	2011	2010
— Solna	1	1	1	1	▼ -1 Täby	18	17	16	38	▲ +8 Vara	35	43	44	48
▲ +1 Vellinge	2	3	2	2	▲ +3 Vaggeryd	19	22	21	26	▲ +52 Osby	36	88	40	24
▼ -1 Trosa	3	2	3	4	▲ +43 Salem	20	63	92	94	▼ -18 Kungsbacka	37	19	43	41
▲ +8 Nacka	4	12	8	14	▲ +6 Markaryd	21	27	32	20	▲ +1 Ydre	38	39	49	115
▼ -1 Sollentuna	5	4	4	3	▲ +12 Falkenberg	22	34	30	49	▲ +9 Götene	39	48	53	53
▲ +1 Laholm	6	7	5	7	▼ -15 Lidingö	23	8	34	33	▼ -9 Järfälla	40	31	25	29
▲ +3 Habo	7	10	6	5	▲ +6 Värnamo	24	30	23	15	▼ -18 Stockholm	41	23	31	43
▼ -2 Danderyd	8	6	9	6	▲ +3 Tranås	25	28	33	22	▲ +31 Burlöv	42	73	46	81
▲ +5 Härryda	9	14	12	8	▲ +24 Tyresö	26	50	24	12	▲ +36 Grästorps	43	79	87	89
▲ +3 Sundbyberg	10	13	26	10	▲ +94 Uppl.-Bro	27	121	159	182	▲ +14 Uppvidinge	44	58	78	61
▼ -6 Ängelholm	11	5	11	18	▲ +1 Herrljunga	28	29	37	37	▲ +9 Sävsjö	45	54	79	79
▲ +3 Gnosjö	12	15	19	13	▲ +49 Kävlinge	29	78	67	47	▲ +90 Vetlanda	46	136	102	99
▼ -4 Uppl. Väsby	13	9	10	19	▲ -9 Ätvidaberg	30	21	42	90	▲ +18 Tibro	47	65	65	59
▼ -3 Vårgårda	14	11	18	11	▲ +10 Mölndal	31	41	62	27	▼ -3 Linköping	48	45	52	52
▲ +11 Staffanstorps	15	26	22	36	▼ -8 Sunne	32	24	20	30	▼ -9 Knivsta	49	40	36	39
▲ +9 Växjö	16	25	41	42	▼ -17 Sigtuna	33	16	7	25	▼ -3 Essunga	50	47	72	58
▲ +1 Höganäs	17	18	14	9	▲ +21 Österåker	34	55	100	123	▼ -15 Mullsjö	51	36	28	17

Kommunpolitikernas attityder till företagande:

1	Trosa
2	Habo
3	Mönsterås
4	Dals-Ed
5	Sunne
6	Ätvidaberg
7	Laholm
8	Timrå
9	Gnosjö
10	Vellinge

Beskriver hur företagarna upplever kommunpolitikernas attityder till företagande. De tio främsta kommunerna.

Årets klättrare 2013

Storfors	+130
Lekeberg	+110
Bräcke	+104
Upplands-Bro	+94
Sölvesborg	+94
Ljusnarsberg	+91
Vetlanda	+90
Hudiksvall	+83
Norsjö	+83

Mest företagsvänliga kommunen

Sveriges Kommuner och Landsting har i samverkan med Stockholm Business Alliance och Business Region Göteborg genomfört en jämförelse av kommunernas företagsservice. Undersökningen bygger på enkätsvar från fler än 32 000 företagare som haft ärenden hos sin kommun under 2012.

Årets klättrare 2013

Kommun	2011	2013	Förändr.
Nykvarn	60	76	16
Ljusnarsberg	55	69	14
Ekerö	61	74	13
Hällefors	60	72	12
Borlänge	62	74	12
Upplands-Bro	66	76	10

Kommuner över 40 000 invånare

Kommun	Ranking	NKI	Kommun	Ranking	NKI
Borlänge	1	74	Trelleborg	16	68
Nacka	2	71	Kristianstad	17	68
Sundsvall	3	71	Stockholm	18	68
Piteå	4	71	Umeå	19	68
Solna	5	70	Falun	20	68
Luleå	6	70	Motala	21	67
Sollentuna	7	70	Lidingö	22	67
Upplands Väsby	8	70	Österåker	23	67
Eskilstuna	9	70	Falkenberg	24	67
Trollhättan	10	70	Södertälje	25	67
Tyresö	11	69	Sundbyberg	26	67
Jönköping	12	69	Täby	27	67
Östersund	13	68	Helsingborg	28	67
Nyköping	14	68	Karlstad	29	67
Sigtuna	15	68	Västerås	30	66

Kommuner under 40 000 invånare

Kommun	Ranking	NKI	Kommun	Ranking	NKI
Ovanåker	1	81	Ljungby	16	74
Sunne	2	79	Skara	17	74
Filipstad	3	78	Borlänge	18	74
Trosa	4	77	Ekerö	19	74
Laxå	5	77	Torsby	20	74
Upplands-Bro	6	76	Hallstahammar	21	74
Nykvarn	7	76	Höganäs	22	74
Sollefteå	8	76	Lekeberg	23	74
Götene	9	76	Karlshamn	24	73
Åmål	10	76	Lessebo	25	73
Öckerö	11	75	Ludvika	26	73
Vetlanda	12	75	Mönsterås	27	73
Bromölla	13	75	Vaxholm	28	73
Askersund	14	75	Krokoms	29	72
Åstorp	15	74	Hällefors	30	72

Undersökningen är upplagd enligt analysmodellen "Nöjd Kund-Index" (NKI), vilken är en etablerad modell för att mäta kundnöjdhet inom såväl den privata som den offentliga sektorn. Det nationella medelvärdet är 67 av 100.

Betyg
 >80 Mycket högt
 70–80 Högt
 62–69 Godkänt
 50–61 Lågt
 <50 Mycket lågt

Svenska företagare nöjda med kommunen

Sveriges företagare är nöjda med den service som kommunerna ger dem. Det visar årets upplaga av Sveriges Kommuner och Landstings rapport Öppna jämförelser Företagsklimat. Två av de framgångsrikare kommunerna är Nacka och Borlänge vars agerande och bemötande varit till stor hjälp för dessa båda företag.

Företagsklimat

Text Christina B. Winroth

●●● Independent Studios äger och driver filmstudios för filminspelning, tv, stillbild och event. När bolaget, tillsammans med ett antal filmrelaterade bolag, köpte en bit mark på Kummelbergets industriområde i Nacka, för att starta upp verksamheten, stod Nacka kommun på tå.

– Etableringen i Nacka var starten av ett helt nytt företag där vi behövde bygga nya ändamålsenliga lokaler. Målet var att tillsammans med ett antal filmrelaterade företag skapa ett starkt filmkluster. Nacka var tillräckligt nära Stockholm city för att kunna locka storstadskunderna och där fanns mark att bygga på som var attraktiv, både ur läges- och prissynpunkt, berättar Jens Munter, vd Independent Dekor, en del av Independent Studios.

Väl villigt Nacka

Mark, som dock inte var helt ändamålsenligt, förvärvades, men Independent Studios önskade ännu mer avskildhet. Här blev kommunen in och löste problemet.

– Eftersom vi gärna ville ligga ostört i ett hörn av industriområdet, där trafik inte stör verksamheten, agerade kommunen snabbt genom att byta mark med den privata aktören för att kunna ge oss bästa möjliga läge.

Då ett intelligande företag, som bedrev en bullrig verksamhet, senare blev ett för stort ljudproblem, agerade kommunen åter igen föredömligt. Utan att blinka såg kommunen till att grannföretaget fick möjligheten att flytta sin verksamhet till en alternativ plats.

– Det känns bra att verka i en kommun som engagerar sig och lyssnar till våra önskemål för att vi ska kunna bedriva en så bra verksamhet som möjligt, konstaterar Jens Munter.

Borlänge kommun

I mars 2011 öppnade CGI, världens femte största oberoende leverantören av tjänster inom IT och affärsprocesser, ett regionkontor i Borlänge. Från början hade CGI två kontor i Dalarna, ett i Falun och ett i Borlänge. Men då

beslut togs om att slå samman kontoren inleddes sökandet efter den optimala etableringsplatsen. Valet föll på Borlänge.

– I regionen är Borlänge den mest expansiva kommunen. Då majoriteten av

bolagets kunder dessutom finns i Borlänge, var det till ortens fördel. Dessutom ser vi störst tillväxtpotential i att vara Borlängebaserade, säger Jonas Fjelling, platschef CGI Borlänge.

Tillmötesgående

Eftersom hälften av medarbetarna fanns på vardera orten, var det dock ingen självklarhet att det nya gemensamma kontoret skulle förläggas till Borlänge.

– I Borlänge har hela etableringsprocessen varit fantastiskt smidig. Vi fick tidigt kontakt med näringslivskontoret och berörda tjänstemän. Det var lätt att få gehör för våra

behov hos den politiska ledningen. Oavsett om vi diskuterade lokalhyra med en privat eller en kommunal fastighetsägare, gjorde kommunen sitt yttersta för att tillmötesgå oss med att lösa omkringliggande saker som exempelvis parkering.

En annan fördel med etableringen i Borlänge är närheten till högskolan.

– Det är alltid lättare att komma i kontakt med presumtiva medarbetare om man verkar nära utbildningsanordnaren. Utbildningarna på Högskolan Borlänge passar vår verksamhet som hand i handske, fastslår Fjelling.

Jens Munter, vd Independent Dekor, en del av Independent Studios.

Jonas Fjelling, platschef CGI Borlänge.

IT för en säkrare och enklare vardag

”Vi såg tidigt att en kombination av tunna klienter och smartkort är nyckeln till att både öka IT-säkerheten i organisationen och att förenkla vardagen för våra rörliga medarbetare.”

Tomas Johansson,
IT-chef, Vaggeryds Kommun

secmaker

08-601 23 00
info@secmaker.com
www.secmaker.com

De tävlar om Sveriges kvalitetskommun 2013

Många svenska kommuner har ett hjärta som klappar för kvalitet. För dem finns en särskild tävling vartannat år, indelat i fyra grenar: demokrati, verksamheter, arbetsmiljö och samhällsbyggande. 14 av landets 290 kommuner antog utmaningen att vara med och tävla om utmärkelsen Sveriges kvalitetskommun 2013.

Sveriges kvalitetskommun

Text Christina B: Winroth

●●● Sju kommuner har gått vidare i nomineringsprocessen: Eskilstuna, Hammarö, Skellefteå, Upplands Väsby, Västerås, Piteå, Örebro kommun.

I Upplands Väsby har kommunen gjort en stor förändring. I dag bedrivs cirka 60 procent av den stora produktionsapparaten omfattande grundskola, gymnasium, hemtjänst och äldreomsorg i annan regi. Och med det har Upplands Väsby vänt en mer traditionell och produktionsorienterad kommun till att bli en utåtriktad serviceorganisation.

– Att arbeta som en serviceorganisation innebär att vi i alla lägen måste tänka utifrån och in. Utgångspunkten för hela vårt serviceutbud är att alltid ställa frågan: vad kan jag göra för dig – som kund och kommuninvånare. Detta gäller lämnning på förskolan, om duschkranen i lägenheten behöver lagas, då miljö- eller bygglovsinspektören kommer på besök eller när den äldre anhöriga har funderingar, förklarar Björn Eklundh, kommundirektör i Upplands Väsby, och inflikar: vårt jobb är att se till att de tjänster som levereras är av högsta kvalitet och att det känns tryggt – oavsett vilket val man gör.

Öppenhet

Genom att vara en serviceorganisation har kommunen uppnått en högre grad av öppenhet än tidigare.

Björn Eklundh, kommundirektör i Upplands Väsby.

”Det går inte längre att gömma sig bakom en förvaltningsfasad

– När fler aktörer kommer in i verksamheten tvingar det alla enheter att träda fram och bli mer synliga. Det går inte längre att gömma sig bakom en förvaltningsfasad, utan varje enhet blir föremål för genomlysning där uppdragets målpuppfyllelse hela tiden utvärderas och answered ut mot brukarna axlas på lokal arbetsnivå.

Det grundläggande kommunala uppdraget är att se till att människor i kommunen har det bra, och att säkerställa att alla inom ramen för det kommunala uppdraget får sin service. Därför, framhåller Eklundh, måste kommunen samarbeta med sina privata aktörer.

– Det sker även vid upphandlingar. Man måste både vara leverantör och kund till varandra samtidigt, och konkurrent och samarbetspartner på samma gång. Det är jätteviktigt för att få ett samhälle att fungera. Det berikar och ger en större öppenhet, fastslår Eklundh.

Västerås stad

– För Västerås stad är det stimulerande att mäta, bli jämförd och att se förbättringar, men även att lära av andra med extra stort fokus på livskvalitet för invånarna. Ambitionen är helt tydlig: vi ska vara bland de bästa. Därför är möjligheten att delta i tävlingen Sveriges kvalitetskommun ett bra verktyg för oss att utveckla kommunen ytterligare.

Det säger Solveig Sandberg, strateg på stadsledningskontoret i Västerås stad, och pekar på kommunens stora samverkansfokus som en viktig ingrediens till finalplatsen i Sveriges kvalitetskommun.

– Vår paroll är ”alltid bästa möjliga möte” och dess mening att vi alltid ska se västeråsarna och deras behov – oavsett om det gäller enskilda invånare, föreningar eller företag. ”Tillsammans” är vårt ledord och det är en viktig grundpelare, säger Solveig Sandberg.

Välfärdsteknologi

Kommunkompassen, vilken är tröskeln att komma över för att bli nominerad, visar att Västerås är starkt när det kommer till verksamhetsutveckling.

– Det vill vi bygga vidare på. Vi har även ett stort fokus på innovationer och nytänkande där vårt strategiska arbete på området specifikt gett resultat när det gäller teknologi för äldre; något som framför

Solveig Sandberg, strateg på stadsledningskontoret i Västerås stad.

”Tillsammans” är vårt ledord och det är en viktig grundpelare

allt beror på att vi tidigt kopplar välfärdsfrågor med forskning och näringsliv för att finna de bästa lösningarna.

Västerås är känt för den så kallade Giraffen, en mobil robot skapad för att underlätta äldres kontakt med omvärlden. Den är fjärrstyrd, rullar fram och har en video-skärm som ”ansikte”.

– Intressant är att många äldre ser teknologiska hjälpmedel som en möjlighet till större integritet, eftersom stöd och hjälp kan ges på distans och behovet av att ha hemtjänstpersonal – som av vissa uppfattas som störande – kan minimeras. Detta gör också att resurser friställs för de som behöver särskild omsorg, vilket gör vår service ännu bättre, avslutar Solveig Sandberg.

Vinnare i miljöranking

Malmö stad och Upplands Väsby kommun hamnar på delad förstaplats i Miljöaktuellt's årliga kommunranking.

Ett systematiskt arbetssätt, där miljöfrågorna genomsyrar all verksamhet, är en förklaring till framgångarna.

Miljövänliga kommuner

Text Cristina Leifland

●●● Det är femte året i rad som Miljöaktuellt genomför en ranking av Sveriges kommuner ur ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. Rankingens baseras på Miljöaktuellt's enkät samt på uppgifter från Gröna Bilister, Håll Sverige Rent, SKL, Vattenmyndigheten, Boverkets miljömålsenkät, Ekomatcentrum samt kommunernas och landstingens gemensamma databas Kolada.

Katarina Pelin, miljöchef i Malmö.

–Det är väldigt roligt, i synnerhet som denna ranking bygger på ett brett spektrum av parametrar, som alla är faktabaserade, säger Katarina Pelin, miljöchef i Malmö.

Malmö har ett miljöprogram med tydliga mål nedbrutna i mandatperioder, som alla partier utom SD står bakom. Miljötänkandet finns integrerat i alla verksamheter och i det lokala näringslivet och resultaten följs upp kontinuerligt. Några exempel på stora projekt där miljötänkandet står i fokus är utbyggnaden av Västra Hamnen, den nya stadsdelen Hyllie och energieffektiviseringen av befintliga bestånd i Lindängen. Det finns ett mål att hela staden ska använda 100

procent förnybar energi 2030. Malmö har inlett samarbete med Köpenhamn om en vindkraftpark i Öresund och man planerar att bygga en anläggning för termisk förgasning i Norra Hamnen. Urban odling, gröna tak, cykelvägar och planer för framtida spårvagnar är andra exempel på miljötänkandet.

–Det gäller att tänka smart och kreativt att se att miljöfrågor hänger starkt ihop med sociala frågor och ekonomi. Det fungerar inte längre att skilja dem från varandra, säger Katarina Pelin.

Klättrat snabbt

Hon får medhåll av Eva Bergh, miljöstrateg i Upplands Väsby, som på bara fyra år klättrat från 167:e plats till en

topplacering i kommunranking. Eva Bergh framhåller att det är ett resultat av ett strategiskt beslut 2006 om att hela kommunen skulle ISO 14001-certifieras och samtidigt bli en föregångare och ett föredöme i miljöarbetet. Med certifieringen och ett tydligt miljöledningssystem som grund har kommunen tagit ordentliga tag. En utredning identifierade åtta områden där extra kraft skulle satsas: avfallshantering, buller, energianvändning, kemikaliehantering, kompetensutveckling, markanvändning, vattenanvändning samt trafik och transport. Som ett led i

Eva Bergh, miljöstrateg i Upplands Väsby.

detta har kommunen bland annat byggt ett vindkraftverk i Ockelbo och drivit på etableringen av ett tankställe för fordonsgas i kommunen längs E4:an, berättar Eva Bergh.

–Det är viktigt att ställa höga miljökrav i upphandlingar och att få med externa aktörer i så hög grad som möjligt. En viktig fråga är exempelvis hur vi kan engagera kommuninvånarna så att vi kan öka insamlingen av matavfall för biogas. Det är väldigt roligt att vi har fått så höga poäng i kommunranking, det visar att även en liten kommun kan lyckas i sitt miljöarbete.

Det är viktigt att ställa höga miljökrav i upphandlingar

Välkommen till Vitalis 2014 Nordens ledande eHälsomöte!

På Vitalis möts representanter ifrån vård och omsorgsgivare, myndigheter, akademi och industri förenade av viljan att vidareutbilda sig samt utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg. Kompetensutveckling, nätverkande och en viktig diskussion om vårdens och omsorgens framtid och hur visioner blir verklighet. Välkommen att delta! Konferensanmälan öppnar inom kort på www.vitalis.nu

Teman i 2014 års eHälsokonferens:

Patientsäkerhet • Invånartjänster • Vård på distans • Teknik • Förändringsledning • Beslutsstöd • Vårdtjänster

8–10 april 2014 • Svenska Mässan, Göteborg

Samarbetsorganisationer i programarbetet: Socialdepartementet • Socialstyrelsen • Center för eHälsa i samverkan • Sveriges Kommuner och Landsting • Sveriges Läkarförbund • Vårdförbundet • Sahlgrenska akademien • IT-universitetet Göteborg • Vinnova • Svensk förening för Medicinsk Informatik (SFMI) • Swedish Medtech

Tre slåss om utmärkelsen Sveriges it-kommun

Utmärkelsen Sveriges it-kommun instiftades 2001 och delas ut vartannat år på Kvalitetsmässan. Den ges till den kommun som har lyckats bäst med att uppvisa goda initiativ och resultat inom e-service och e-demokrati, samt bidragit till kvalitetshöjande och kostnadsbesparande it-innovationer i kommunal verksamhet. De nominerade är Haparanda, Västerås och Karlstad.

Sveriges it-kommun

Text Christina B. Winroth

●●● 2005 förändrade Karlstad kommun sin it-verksamhet ordentligt. Verksamheten var då väldigt decentraliserad med små it-enheter på varje enskild förvaltning och bolag där alla gjorde lite som de ville. Ej heller fanns någon samlad bild av vad it kostade kommunen.

– Sedan dess har vi arbetat med centralisering och att över huvud taget beskriva alla it-leveranser som tjänster för att köparna lätt ska kunna se vad de olika tjänsterna omfattar och vilka kostnader

Inge Hansson, it-chef Karlstad kommun.

det medför, säger Inge Hansson, it-chef Karlstad kommun.

2010 bestämde Karlstad att skrota sin it-strategi som beskrev standarder och hur tekniken användes. Den har ersatt med en policy som fokuserar på verksamhetsutveckling med it som stöd.

– I dag har vi fyra it-kundansvariga som arbetar med verksamhetsutveckling och identifierar var it kan vara ett stöd för att utveckla arbetet – tidigt, och långt innan ett system ska köpas in. Vi har även anställt en affärsansvarig som har det övergripande ansvaret för hela kommunkoncernen för att finna samordningsvinster. Sen har vi byggt på med it-arkitekter, it-strateger och projektledare och i dag är vi en ISO 20000-certifierad och verksamhetsfokuserad kommun.

Karlstad, med en tredjedel av invånarna, har också samlat ihop Värmlands 16 kommuner för att tillsammans arbeta med it-utvecklingen.

– Genom att skapa en driftsnämnd för it, där samtliga kommuner ingår, gjordes ett gemensamt krafttag för att satsa på e-tjänster. I dag har vi en gemensam plattform som ser likadan ut överallt, men med olika grafisk utformning i varje kommun. Drift, underhåll och förvaltning sker nu gemensamt och det sparar Karlstad i dag närmare 50 procent på. De små kommunerna spar uppemot 90 procent. Och mycket mer finns att göra, avslutar Inge Hansson.

Västerås stad

I e-utvecklingens barndom var måttet på framgång antalet producerade e-tjänster.

Så var det även i Västerås stad, men i dag är bilden en helt annan.

– I dag är samverkan och samordning i syfte att skapa kvalitet, vår övergripande ansatspunkt. För att skapa helhet krävs dock en god infrastruktur med rätt styrning och ledning i botten, men numer står medborgaren och brukarnas behov tydligt i fokus för vår utveckling, konstaterar Therese Kristensson, e-förvaltningsledare Västerås stad.

Genom att ha outsourcat hela sin drift har Västerås stad kunnat lösgöra utvecklingskapacitet. De som arbetar med it- och teknikrelaterade frågor, finns mer som en utvecklingsresurs där målet är att förse verksamheten med den teknik som efterfrågas.

Större självständighet

– Ett av Västerås starka utvecklingsområden är välfärdsteknologi. Här ligger kommunen i framkant. Det vi är mest kända för är e-hemtjänster för vård- och omsorgsområdet där vi bland annat har utvecklat e-begreppet till att omfatta natttillsyn via kamera i stället för att hemtjänstpersonal ska komma in och störa nattetid.

Brukare kan också välja att få telefon- eller videoupptäckning via tv eller den så kallade Giraffen, en mobil robot med tv-skärm där en live-upptäckning kan ske.

– Via tv kan vi också trycka ut sms-liknande meddelanden, vilket inte förutsätter förmågan att kunna hantera en mobil. För de som önskar skapar dessa tjänster en större självständighet för våra äldre som i hög utsträckning vill kunna klara sig själva. För att kunna erbjuda de

Therese Kristensson, e-förvaltningsledare Västerås stad.

bästa tjänsterna arbetar vi nära brukarna då nya e-tjänster ska utvecklas, kravställas och upphandlas, säger Therese Kristensson.

Inom ramen för it-kommunen finns det en ansats i att hela tiden driva en hållbar utveckling i allt som görs, oavsett om det gäller välfärdsteknologi eller välfärdsbroadbandet.

– Vårt fokus är att arbeta utifrån och in och vara lyhörda för vad kommuninvånarna behöver från oss. Här ska våra insatser göras, gärna i samverkan med andra kommuner, landsting, myndigheter eller det privata näringslivet, fastslår Therese Kristensson.

foto: www.istockphoto.com

Varför uppfinna hjulet igen och igen?

Lösningen VIS levererar en sök-, samarbets- och dokumenthanteringsplattform som täcker hela Norrbottens Läns Landstings verksamhetsprocess.

Lösningen bygger vidare på den tvåfaldigt prisbelönta lösningen VIS Vård, men tar numera ett helhetsgrepp kring hur ett landsting kan styra och hantera sin information samtidigt som det blir lätt att hitta med effektiva sökfunktioner.

Syna era utmaningar och ta en titt på hur denna smarta landstingslösning skulle vara till stor fördel även för er verksamhet.

Scanna QR-koden eller besök:
www.sogeti.se/refnll-vis

Sogeti levererar högkvalitativa IT-konsulttjänster på den lokala marknaden. I vår heltäckande tjänstportfölj ryms IT-styrningstjänster, IT-specialisttjänster, utvecklings-, integrations- och migreringsprojekt, testning, systemförvaltning samt Rightshore-tjänster. Sogeti har cirka 20 000 medarbetare i 15 länder. Av dessa arbetar 1 150 konsulter vid företags 21 svenska kontor. Mer information finns på www.sogeti.se.

It avgörande för kommunerna

It har gått från att vara en huvudsakligen teknisk fråga till att vara helt integrerad i den kommunala verksamheten. KommITS är ett forum för att samverka och samarbeta kring it-frågor.

Kommunal it

Text Cristina Leifland

●●● När KommITS bildades 1996 låg fokus huvudsakligen på tekniska lösningar. Idag är it-stödet helt avgörande för de flesta kommunala verksamheter, både inom verksamheten och gentemot medborgarna.

– Många av de tekniska frågorna som vi tidigare arbetade med är lösta. De stora frågorna för oss är istället hur vi kan använda it för att utveckla verksamheten, säger Torbjörn Larsson, ordförande för KommITS samt it-strateg i Falkenbergs kommun.

En av de största utmaningarna för kommunernas it-avdelningar idag är att de förväntas göra allt mer, samtidigt som budgeten blir allt mindre.

– It-avdelningarna har ansvaret för att utveckla sådant som e-demokrati och e-förvaltning, men vi har ofta

krympande resurser att röra oss med. Därför är det en stor fördel när kommuner kan samverka och samarbeta kring att hitta lösningar. Det finns många lärdomar som vi kan dra av varandra. Vi samarbetar också mycket med olika leverantörer, säger Torbjörn Larsson.

Höghastighetsnät

Det finns ett regeringsdirektiv om att 90 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till höghastighetsnät senast 2020 och detta blir ofta en fråga för kommunernas it-avdelningar

att hitta lösningar på. Små kommuner har ofta inte egna resurser för detta och marknadens intresse är dessutom begränsat när det gäller mindre kommuner.

– Det kan bli väldigt svårt för mindre kommuner att klara detta eftersom

de måste prioritera sin kärnverksamhet. Från KommITS sida skulle vi gärna se lätnader i kommunallagen när det gäl-

Samverkan över kommungränserna skulle göra det lättare att hitta lösningar

Torbjörn Larsson, ordförande för KommITS samt it-strateg i Falkenbergs kommun.

KommITS

KommITS, som har 170 kommuner som medlemmar, arrangerar varje år två konferenser där medlemmarna kan utbyta erfarenheter. Föreningen fungerar även som lobby och bollplank gentemot Sveriges kommuner och landsting, SKL, regering och departement samt leverantörer. Det finns även ett omfattande internationellt samarbete, både inom EU och med systerföreningarna i USA, Storbritannien, Kanada, Danmark, Belgien, Holland och Nya Zeeland.

ler kommunernas möjligheter att arbeta inom en annan kommun. Samverkan över kommungränserna skulle göra det lättare att hitta lösningar när det gäller exempelvis it-drift, e-tjänster och bredbandsutbyggnaden.

Tillgång till fiber ger stora samhällsvinster

– Det kommer att krävas allt snabbare bredband för att matcha den tekniska utvecklingen. Fiber har inga begränsningar och innebär stora samhälls- och kommunikationsvinster, inte minst i den offentliga sektorn, säger Mikael Philipsson, vd, IP Only.

Fiber

Text Anette Bodinger

●●● Acreeo gjorde under hösten 2011 en förstudie på uppdrag av Regeringens Bredbandsforum i syfte att hitta svaret på frågan: Vilken samhällsekonomisk nytta skapar fiberinvesteringar? Förstudien undersökte hur fiberbaserat bredband påverkar ekonomisk tillväxt, såväl på nationell nivå som i enskilda kommuner. Studiens resultat visar att en fiberinvestering genererar samhällsekonomisk vinst redan inom tre till fyra år.

De största effekterna visar sig för offentlig sektor där resultatet pekar på att det bland annat går att sänka kommunikationskostnaderna med

30-50%, tack vare tillgången på fiber. Studien visar också att de kommuner som har investerat i fiber får en positiv ekonomisk tillväxt i form av ökad sysselsättning och positiv befolkningsutveckling.

Nya tjänster

– Fiberkapacitet inom offentlig sektor gör helt nya tjänster möjliga, säger Mikael Philipsson, som menar att det inte längre är en fråga om huruvida man ska bygga fibernät eller inte, det handlar snarare om när.

– Det finns ingen tvekan om att fiber behövs, det som gör att man håller tillbaka lite är pengarna, för utbyggnaden är förstås förknippad med en stor kostnad. Å andra sidan finns det stora samhällsvinster med fibertillgång

Fiberkapacitet inom offentlig sektor möjliggör helt nya tjänster

Mikael Philipsson, vd, IP Only.

som bl.a. gör det möjligt för människor att bo, arbeta och starta företag i hela landet.

Regeringens nationella bredbandstrategi säger att 90 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 100 Megabit/sekund år 2020.

– Jag är övertygad om att hela Sverige kommer att fibreras, ingen ifrågasätter tekniken, vilket är ganska unikt. Alla är

överens om att det är fiber som behövs, både för att försörja mobilnäten och som "baskapacitet" till hushåll och företag. Vi kanske inte når 90 procent av befolkningen med fiber år 2020, men vi kommer att vara mycket nära. För att klara av att nå ut till de mest avlägsna platserna i landet kommer det sannolikt att behövas stödpengar, avslutar Mikael Philipsson.

Efterlyser likvärdig skola

Syftet med utbildning är att eleverna ska rustas för framtiden. De ska kunna försörja sig som medarbetare eller egna företagare. Därför har kvaliteten i grund- och gymnasieskolan avgörande betydelse – och nivån bör vara lika för alla. Detta framhåller Svensk Näringsliv som på bred basis engagerat sig i skolfrågorna.

Skolan

Text Christina B. Winroth

●●● – En av de viktiga frågorna i skolan i dag är att eleverna måste prestera bättre än vad de gör, både i grundskolan och i gymnasieskolan. Effektiviteten måste öka och resultaten måste höjas. Många skolor bedriver en mycket bra utbildning, men generellt sett behövs ett kunskapslyft, säger Johan Olsson, utbildningspolitisk expert, Svenskt Näringsliv.

Eftersom omvärlden hela tiden förändras är kunskap också lite av en färskvara. Därför, framhåller Johan Olsson, är det viktigt att undervisningen hänger med i utvecklingen.

– Oavsett vilken nivå på utbildningen det handlar om är det viktigt att innehål-

let är av hög kvalitet, relevant och aktuellt. Vi ställer höga krav på skolan och för att hänga med behöver skolan hjälp. Därför måste vi satsa ännu mer på samverkan mellan skola och näringsliv.

Skolans likvärdighet

Genom implementeringen av nya läroplaner i både grund- och gymnasieskolan, anser Johan Olsson att skolans uppdrag – med ett större resultatfokus – tydliggjorts. Det är bra, säger han. Viktigt är också att utveckla den klassrumsnära forskningen för att ge lärarna fler verktyg för att hantera olika situationer. På samma sätt behöver arbetet med att stärka lärarrollen drivas vidare och i det arbetet bör även ledarskapsfrågorna lyftas, både vad gäller lärare och rektorer.

– För oss är det också viktigt att alla elever, oavsett var de bor och oavsett för-

Johan Olsson, utbildningspolitisk expert, Svenskt Näringsliv.

Oavsett vilken nivå på utbildningen det handlar om är det viktigt att innehållet är av hög kvalitet

äldrarnas ekonomi, ska ha rätt till en bra utbildning. Därför är det positivt att regeringen vill skärpa kraven på kommunerna att differentiera skolpengen utifrån socioekonomiska kriterier. Med förslaget kommer incitamenten för friskolor att etablera sig i utsatta områden att öka. Men det krävs ytterligare insatser för att stärka likvärdigheten i den svenska skolan, säger Johan Olsson.

Celab
COMMUNICATIONS AB

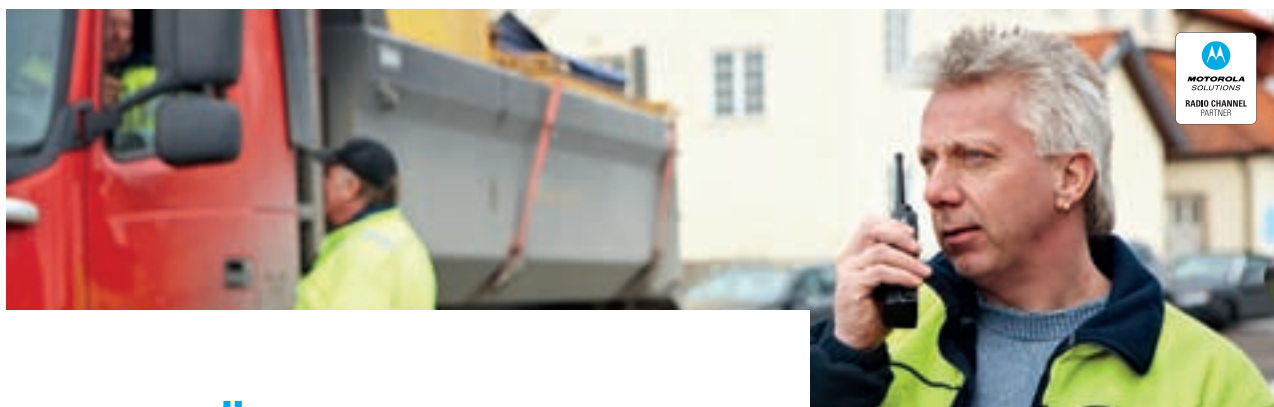
LÖSNINGAR FÖR VERKSAMHETSKRITISK KOMMUNIKATION

Som exklusiv leverantör av Motorolas Rakelmobiler och 35 års erfarenhet av verksamhetskritisk kommunikation kan vi garantera en optimal lösning för just er verksamhet. För såväl vardag som kris.

Våra lösningar ansvarar för kommunikationen hos bland andra.

- Strängnäs Kommun
- Örebro Läns Landsting
- Länsstyrelsen Västernorrland
- Göteborg Energi
- Svenska Kraftnät
- Räddningstjänsten StorGöteborg

0303-24 60 00 | www.celab.se | info@celab.se

Nya steg för bättre krisberedskap

Med den nya kommunöverenskommelsen i våras tog MSB och SKL nya steg för att stärka och utveckla kommunernas krisberedskap. Genom subventioner ska det bli möjligt för fler kommuner att ansluta sig till statens nya radiokommunikationssystem Rakel.

Rakel

Text Clas Lewerentz

●●● Många kommuner och landsting har tidigare uttryckt tveksamhet att ansluta sig till Rakel som används av exempelvis räddningstjänst, polis och ambulans. Abonnemangsavgifterna har ansetts vara för höga och det har även funnits en del oklarheter kring avgifterna. I maj i år tecknades en ny överenskommelse mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). I den fastslås att kommunernas pris för ett grundabonnemang subventioneras med 3 500 kr till 6 000 kr per år. Under perioden 2014–2018 införs även en ersättning som ska stimulera samverkan i bland annat övningsverksamhet och planering inför kriser.

– Vi har fått en bra överenskommelse med MSB för att utveckla kommunernas

krisberedskap. Överenskommelsen kommer också att underlätta kommunernas anslutning till Rakel. Överlag är det många som är positiva till att man har fått ett lägre pris på Rakel. Inom räddningstjänsten finns det ett tydligt behov och nu har alla räddningstjänster gått in i det här systemet. När det gäller den övriga kommunala verksamheten ser behovsbilden lite olika ut, säger Markus Planmo, handläggare på SKL.

Breddad målsättning

– När det gäller räddningstjänstdelen så har kommunerna kommit ganska långt med anslutningen till Rakel. Men överenskommelsen syftar till att stärka kommunernas och därmed samhällets samlade krisberedskap. Därför är det viktigt att nå vidare än den kommunala räddningstjänsten. När det gäller kommunernas anslutning till Rakel har MSB därför satt som mål att kommunerna ska kunna kommunicera säkert både med andra, till exempel

Överenskommelsen kommer att underlätta kommunernas anslutning till Rakel

kommuner och länsstyrelser, och internt mellan de egna krislednings- och beredskapsfunktionerna, till exempel de som har jourer inom socialförvaltningen och inom den tekniska förvaltningen, säger Björn Myrberg, ekonomi- och planeringsdirektör på MSB.

Största it-infrastruktursatsningen

Rakel står för Radiokommunikation för Effektiv Ledning och är en av Sveriges största it-infrastruktursatsningar. I ett och samma system kan användaren tala via radiokommunikation, ringa till vanliga telefon- och

mobilmät samt skicka datameddelanden. Det gemensamma systemet gör att man

enkelt kan samverka med andra aktörer. Rakel har dessutom god täckning på platser där detta tidigare saknats. Systemet täcker 99,84 procent av landets befolkning och 95 procent av landets yta.

Bland användarna finns centrala statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner, landsting samt privata aktörer med samhällsviktig verksamhet, exempelvis elbolag.

Staten äger Rakelsystemets infrastruktur och MSB ansvarar för utbyggnad, drift, förvaltning och utveckling.

Markus Planmo, handläggare på SKL.

Björn Myrberg, ekonomi- och planeringsdirektör på MSB.

TC CONNECT

Ny slimmad bärbar Rakelterminal

TH1n är den enda behändiga terminalen i ramavtalet för Rakelprodukter!

- Vikt: Enbart 160g
- Mått: Enbart 116 x 55 x 19mm
- Högt uteffekt – 1,8W
- IP65 – För damm och vatten
- Inbyggd DMO Repeater
- Stor QVGA display
- GPS med WAY – "Where Are You"
- Batteridrifttid – 5/5/90 – 1590 mAh 15,5 timmar
- Batteridrifttid – 5/5/90 – 3180 mAh 27 timmar

TC Connect Sweden AB, 019-500 10 00, info@tcconnect.se, www.tcconnect.se

Nytt ledarskap i framtidssamhället

På bara fem år har världen ställts inför en finansiell kris, en lågkonjunktur och ett allt ökande skuldberg. För att möta utmaningarna gällande tillväxt och sysselsättning krävs det att man ser läget som en möjlighet och att det från politiskt håll signaleras flexibilitet, möjligheter och nytänkande.

Branschanalys

Text Sandra Ahlqvist

●●● Den riktning som utvecklingen globalt rör sig i ställer nya krav på visionen för framtidssamhället. Mot bakgrund av denna utveckling har rådgivningsföretaget PwC sammanställt rapporten Future of Government, i vilken slutsatser dras kring hur framtidens ledande och politik kommer att behöva förändras för att uppfylla samhällets behov.

– Vi ställer frågan hur offentlig sektor kan anamma en ny typ av ledarskap. Man måste röra sig bort från det interna, organisatoriska perspektivet och börja fokusera på det externa och territoriella i stället. Det handlar inte bara om hur organisationen ska ledas utan om hur städer, regioner och i förlängningen Sverige måste föras framåt, förtydligar Jan Sturesson, global ledare för offentlig sektor vid PwC.

Sturesson ger exemplet den nyligen etablerade, allmänna Wi-Fi-uppkopplingen på alla offentliga platser i San Francisco:

– Plötsligt blev it-chefens jobb att koppla ihop alla besökare med såväl företag som offentliga institutioner i stället för att bara koppla ihop de kommunanställda. Perspektivet vidgades enormt.

Tre linser och fyra ljusstrålar

Future of Government utgår ifrån tre linser över samhället: balansen mellan internt och externt, hållbara effekter och medborgarcentrering. Från dessa linser kommer fyra ljusstrålar, nämligen innovation, sammankoppling, smidighet och transparens, som omfattar allt från innovationsupphandling, nya arbetsformer och såväl social som teknisk kontakt till flexibilitet, helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågor

Det skapas ständigt nya branscher och det är viktigt att förstå hur man kan tillämpa dem

och offentlig transparens såsom öppna data.

– Det gäller för politikerna att utnyttja att det finns en vilja att utvecklas ute i samhället. De bör bana väg för ett nytt "mellanrum" för strategiskt samarbete gällande privat, offentligt och ideell sektor. Då öppnar man för mängder av intressanta idéer – i praktiken nya servicealternativ helt gratis.

Energigivande ledarskap

Ett av rapportens viktigaste syften är att vidareutveckla innovationsekosystemet och att hjälpa alla parter att hitta fram till entreprenörskapet – inte minst samhällsentreprenörskapet – och facilitera och använda det på ett intelligent sätt.

– Det skapas ständigt nya branscher och det är viktigt att förstå hur man kan tillämpa dem och vilka slutsatser man som politiker bör dra av den pågående utvecklingen för att jobba smart och snabbt. Det kräver ett energigivande ledarskap som berör folk och skapar mening i jobbet. Det är ett fundamentalt krav med ett professionellt, socialt och empatiskt ledningssätt framöver, avslutar Sturesson.

Jan Sturesson, global ledare för offentlig sektor vid PwC.

FOTO: RYNO QUANTIZ

FOTO: HÅKAN LINDGREN

FOTO: SUNE FRIDELL, LUNGBERGGRUPPEN

vi ♥ kvalitet

FOTO: RYNO QUANTIZ

FOTO: HÅKAN LINDGREN

FOTO: HÅKAN LINDGREN

Pensionsskulden – bomb eller rättvisefråga?

Omkring år 2025–2030 kommer kostnaderna för pensionsutbetalningarna att nå sin topp samtidigt som kommunerna får ökade kostnader för äldreomsorg. Fakta som kommer att drabba den kommunala ekonomin hårt. Kan pensionsstiftelsen vara en väg till en stabilare kommunekonomi?

Pensionsstiftelser

●●● Avtalet Pensionsreformen 1998 kom att medföra stora förändringar. Tidigare pensioner skulle inte skuldföras samtidigt som det inte gjorts några pensionsavsättningar. Det blev nu ett krav och konsekvensen blev tydlig. Kommande generationer blev ansvariga att betala tidigare generationers pension samt sin egen.

Per Spjut är ansvarig för pensionsstiftelseverksamheten på Swedbank Stiftelsetjänst och har de senaste åren arbetat med att utveckla kommunala pensionsstiftelser. I sitt arbete drivs han av ett rättvisetänk mellan generationer.

– För mig är det en självklarhet att respektive generation ska stå för sin egen

pensionskostnad, vilket även många kommuner diskuterar, men det är också en förutsättning för att skapa ekonomisk balans.

En gemensam kommunstiftelse

Swedbank tror på pensionsstiftelsens förmåga att skapa en mer komfortabel kommunekonomi. I syfte att förenkla för kommunerna har en gemensam stiftelse riggats med en professionell styrelse och med ett oberoende förvaltande i avsikt att skapa en stabil avkastning med liten risk.

– Stiftelsens fördel ligger just i kommunens möjlighet att planera sin ekonomi, menar Per.

Swedbank har med åren kommit att bli störst inom kommunala pensionsstiftelser.

Det finns de kommuner som redan nu avsätter en del i budgeten till pensioner

– Vår målsättning är att vara en finansiell partner som gör det enkelt för kommunerna. Kommunernas uppgift är att avsätta pengar till pensioner.

AFA-pengar skapar möjligheter

Det råder bistra tider för många kommuner vilket medför att det saknas pengar till pensionsavsättningar då andra mer akuta problem måste prioriteras, men det blir inte lättare i framtiden. Samtidigt öppnas avsättningsmöjligheter med de så kallade AFA-pengarna.

– 2030 kommer Sveriges äldreomsorg vara extremt kostsam vilket vi måste ta i

beaktande redan nu, säger

Per men berättar samtidigt att det finns kommunala föredömen.

– Det finns de kommuner som redan nu avsätter en del i budgeten till pensioner. Vi hoppas att fler tar chansen att använda AFA-pengarna till pensionsav-

sättningar i stiftelser. Dessa har möjlighet att stå väl rustade inför framtiden, säger Per Spjut.

Per Spjut, ansvarig för pensionsstiftelseverksamheten på Swedbank Stiftelsetjänst.

”Lean är mycket mer än att jaga slöseri i verksamheten”

– Lean är en stor trend i dagens arbetsliv. Problemet är att för få vet vad det egentligen handlar om. Allt för stort fokus läggs på hårda faktorer som processer och flöden, när Lean i högsta grad är en kulturfråga som kräver ett visst sätt att leda, vara och arbeta på, säger Lars Sörqvist, docent på KTH.

Lean

Text Anette Bodinger

●●● Lean är en managementfilosofi som har sina rötter i den japanska bilindustrin. På senare år har Lean blivit en populär verksamhetsstrategi världen över. Men i takt med att Lean blivit trendigt är det allt färre som har gedigen kunskap om vad Lean egentligen handlar om. Niklas Modig, doktorand vid Handelshögskolan i Stockholm och Leanexpert, reder ut begreppen.

– Ur akademisk synvinkel kan man säga att Lean är en verksamhetsstrategi som handlar om hur man ska leda sin verksamhet. Vik-

tiga hörnstenar är att arbeta kundorienterat och att skapa ett flöde där man ser till helheten och hela tiden strävar efter kontinuerlig förbättring och lärande.

Krävs kunskap

Lean har sitt ursprung i industrin men används i dag på många håll även inom offentlig sektor. Södertälje kommun, Vara kommun, S:t Görans sjukhus, Karolinska, Migrationsverket och Försäkringskassan är bara några exempel på verksamheter som framgångsrikt arbetat med Lean. I många andra organisationer har Leanarbetet varit mindre framgångsrikt.

– För att lyckas krävs att man förstår grundtankarna och skaffar sig gedigna

kunskaper, säger Lars Sörqvist, som menar att många tar allt för lättvindigt på konceptet.

– Man ”leanar” till det, jagar lite slöseri i verksamheten och stannar vid det. Men Lean är så mycket mer och kan närmast liknas vid ett paradigmskifte som innebär ett helt nytt sätt att driva och leda en verksamhet. Viktigt är också att Lean knyts till de verksamhetsmål och strategier som finns i organisationen. Många Leansatsningar tenderar att leva ett eget liv och bli självändamål.

Att Lean blivit så populärt är inte bara av godo. Niklas Modig menar att

okunskap, och inte minst otållighet, leder till att många leansatsningar stannar vid just en satsning.

– Problemet med trender av det här slaget är att de slår tillbaka på instrumentet. Det finns många organisationer som lyckats väldigt bra med Lean. Att det finns minst lika många som misslyckats är inget skäl för att avfärda

Lean som dåligt. Det är ju inte Lean det är fel på.

Lars Sörqvist, docent på KTH.

Niklas Modig, doktorand vid Handelshögskolan i Stockholm och Leanexpert.

Foto: Lasse Lychnell

För att lyckas krävs att man förstår grundtankarna och skaffar sig gedigna kunskaper

Gemensam infrastruktur upphandlas

Med Infrastruktur 2.0 har ett stort upphandlingsprojekt inom vård och omsorgens gemensamma infrastruktur påbörjats. Upphandlingen sker på grund av att avtalen för den gemensamma it-infrastrukturen inom kommun, region och landsting löper ut under 2014/2015. Minst lika viktigt är tillägget av nya tjänster.

It-infrastruktur

Text Christina B. Winroth

●●● Peter Alvinsson, ansvarig programområde infrastruktur på CeHis förklarar:

På ett basalt plan grundas upphandlingsarbetet på vad för slags teknisk infrastruktur som behövs för att kunna nå den målbild som finns beskriven i CeHis handlingsplan 2013–2018, som fokuserar på ett ökat samarbete på e-hälsoområdet mellan landsting, regioner och kommuner.

– Under 2013 utökar vi upphandlingens omfattning till att inbegripa video- och distansmöte, vilket är en tjänst som redan i dag finns på landstingssidan. Vi har också tagit med säkerhetstjänster som omfattar tjänster för att följa patientdatalagen.

Efter sommaren lades också vår tjänsteplattform, som är en slags integrationsplattform, till upphandlingen.

De infrastruktur tjänster som ska upphandlas är katalogtjänst, identifieringstjänst, säkerhetstjänster, datakommunikationsnät, tjänsteplattform samt video- och distansmöte. Unikt är att upphandlingen för första gången görs gemensamt med samtliga kommuner. Således är det ett samlat initiativ där alla landsting, regioner och kommuner är delaktiga.

– I dag äger landstingen tjänsterna som skall ersättas, men genom att kommunerna

nu är med i upphandlingsarbetet kan vi göra en gemensam kravställning. Hur många som i slutänden kommer att använda den upphandlade tjänsten, är svårt att säga. Vi förutsätter dock att de som

Peter Alvinsson, ansvarig programområde infrastruktur på CeHis.

Foto: Thomas Henriksson

engagerar sig i upphandlingsarbetet också kommer att gå skarpt.

Samordningsvinster

– En av de stora fördelarna med att landsting och kommuner gör en samordnad upphandling av dessa tjänster är att vi får en gemensam infrastruktur som vi kan realisera gemensamma tjänster utifrån. Dessutom uppstår skalfördelar och

samordningsvinster, till exempel inom drift och förvaltning.

Ju fler som använder den gemensamt upphandlade infrastrukturen, desto billigare kommer förvaltning och underhåll av tjänsterna att bli. I förlängningen kan beslutet att samlas kring samma infrastruktur också öppna upp för andra möjligheter att tillsammans utveckla och koppla på fler gemensamma tjänster.

– Jag hoppas verkligen att vi samlat tar chansen att med Infrastruktur 2.0 knyta kommuner, landsting och regioner närmare varandra. Målet måste vara att med hjälp av infrastrukturen skapa förutsättningar för att utveckla verksamheten och med e-tjänster underlätta för medborgarna, avslutar Alvinsson.

Under 2013 utökar vi upphandlingens omfattning till att inbegripa video- och distansmöte

Stora utmaningar för sjukvård

Sjukvården står inför stora utmaningar och för bibehållen kvalitet krävs lösningar för stora strukturfrågor.

Färre landsting, centralisering av delar av sjukvården samt bättre samverkan mellan landsting och kommuner är nödvändiga förändringar för att klara framtidens vård, menar Göran Stiernstedt.

Vård och omsorg

Text Cristina Leifland

●●● Göran Stiernstedt avgår i dagarna som chef för avdelningen för vård och omsorg på SKL för att bli regeringens nationella samordnare för ett effektivare resursutnyttjande inom sjukvården. Han anser att dagens 21 landsting bör minskas till fem till sju stycken. Samtidigt bör exempelvis vissa typer av operationer samlas på avsevärt färre ställen än idag.

– Det handlar om kostnadseffektivitet, men också om att kunna tillgodogöra sig

ny kunskap och få ökad kompetens. Inom vissa områden går vi redan mot ett större regiontänkande, exempelvis inom cancervården. Det är inte rationellt att 21 landsting gör ungefär samma saker, säger han.

Kommuner får ansvar

Samtidigt som en mer centraliserad regional struktur är nödvändig när det gäller landstingens ansvarsområden framhåller Göran Stiernstedt att vi har en utveckling där kommunerna får alltmer ansvar för delar av vården, exempelvis inom psykiatri, missbruksvården, barn med särskilda behov och äldre vården.

– Vi måste klara både en centralisering av vissa delar av vården och en decentralisering av andra. Detta kräver en bättre samverkansstruktur mellan landsting och kommuner lokalt och en tydlig nationell samordning. I det sammanhanget är det viktigt att titta på primärvårdens roll. Dess ställning är fortfarande alltför svag i Sverige, trots utökade resurser, säger han och tillägger:

– Med ett ökat patientinflytande är det också helt nödvändigt med bätt-

Göran Stiernstedt.

re it-lösningar. De är väldigt bristfälliga idag och anställda inom vården är oerhört frustrerade.

Skillnader i hälsa

En annan viktig fråga är hur Sverige ska skapa och upprätthålla en jämlik vård mellan olika grupper i samhället. Idag riktas mycket av uppmärksamheten mot skillnader mellan landsting, men Göran Stiernstedt menar att de stora skillnaderna snarare finns inom landstingen.

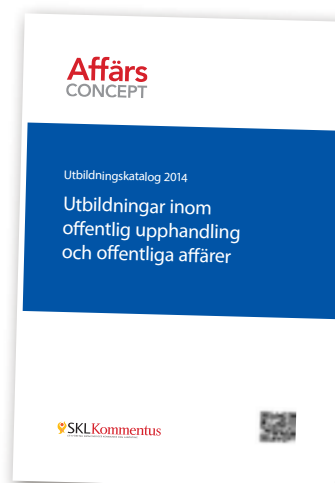
Med ett ökat patientinflytande är det också helt nödvändigt med bättre it-lösningar

– Se bara på Stockholms läns landsting. Längs med vissa tunnelbanelinjer kan det skilja sju åtta år i förväntad livslängd. I en större organisation är det lättare att angripa sådana frågor. Men vi måste samtidigt komma ihåg att många av lösningarna ligger utanför sjukvårdens möjligheter. Detta är en större fråga om ökade sociala och ekonomiska klyftor i samhället. Vården har svårt att bli mer jämlik än samhället i övrigt.

MER VÄLFÄRD FÖR SKATTEPENGARNA

Affärs
CONCEPT

Läs mer på
www.sklkommentus.se

SKL Kommentar AB är en koncern med två dotterbolag: SKL Kommentar Inköpscentral AB och AffärsConcept AB. Vi arbetar med affärsstöd och verksamhetsstöd åt offentlig sektor. SKL Kommentar Inköpscentral utför samordnade inköp åt främst kommuner och landsting. AffärsConcept är ett konsultföretag som arbetar med upphandlingsstöd, utbildning och utredning inom inköp och upphandling.

SKL Kommentar AB | Postadress 117 99 Stockholm | Besöksadress Hornsgatan 15 | Telefon 08-709 5900 | info@sklkommentus.se | www.sklkommentus.se

HÖGANÄS KOMMUN

FÖRETAGARENS DRÖM

Efter att ha fastnat i lera, beslutade sig Catherine och Nils Djurklou att bryta upp från Stockholmstrakten och förverkliga den keramiska drömmen. Inkråmet i Catherines gamla bolag såldes och paret Djurklou började söka efter den perfekta platsen för att starta upp en helt ny verksamhet med keramik som bas. Valet föll på Höganäs kommun.

För att hitta den rätta etableringsplatsen gjorde Catherine en grundlig research.

– Jag studerade samtliga kommuner från norr till söder, granskade rankingar och olika mätningar kring företagsklimat, säger Catherine Djurklou. Valet föll på Höganäs kommun. I Höganäs finns en gammal fin keramisk tradition och ett upparbetat varumärke i form av Höganäs keramik. I det såg Djurklous möjligheten att med det gamla som bas, skapa någonting helt nytt. Resultatet blev Höganäsgruppen som i dag samlar framstående keramiker och konstnärer med en unik lokal produktion.

– Som nyinflyttade tog kommunen emot oss med öppna armar. Vi fick snabbt gehör för vår affärsidé och från dag ett har kommunen ställt upp till hundra procent. Då vi ansökte om EU:s Leader-bidrag för landsbygdsutveckling, tog kommunen också på sig att bidra med de arbetsinsatser som stödprogrammet ställer på medsökande myndighet, berättar Nils Djurklou.

ALLT FÖR FAMILJEN

Tack vare kommunens medvetna satsning på att erbjuda ett föredömligt företagsklimat, är Höganäs i dag en kommun dit kreativa människor kommer för att starta och bedriva verksamhet. Men att enbart satsa på företagen räcker inte. Därför satsar Höganäs även på familjerna.

– Höganäs erbjuder allt som en familj behöver, från barnomsorg till skola och fritidsaktiviteter.

Sedan vi flyttade hit har vår livskvalitet höjts. Människor bryr sig om varandra och jag hade aldrig kunnat drömma om att få så många nya vänner här, säger Catherine.

För Nils Djurklou är närheten till övriga Europa mycket tilltalande.

– Infrastrukturen är extremt bra och det går jättesnabbt att ta sig både till Hamburg och till Köpenhamn. Höganäs placering, nära kontinenten, ser Catherine och Nils som ett extra plus i kanten för den konstnärliga utvecklingen.

– Närheten till kontinenten gör att vi här får in långt fler spännande influenser än i Stockholmsområdet. Vi bor och verkar i en sann smältdegel där intressanta och unika människor vägrar låta sig likriktas. Det är en spännande resa som vi påbörjat, för oss, och för Höganäs, fastslår Catherine Djurklou.

Nils och Catherine Djurklou, ägare och grundare av Höganäsgruppen.

Se mer om Höganäs företagsklimat via våra filmer om Höganäs på www.hoganas.se/filmer eller se dem direkt via QR-koden i din mobil.

Höganäsgruppens Heat Pods – innovativa grytunderlägg.
Design: Catherine Djurklou

MER OM HÖGANÄS

Höganäs kommun har visioner för framtiden och arbetar aktivt för att vara en attraktiv boendekommun. Arbetet bedrivs under ledstjärnan "Från kol till diamanter". Kommunen har stora planer för Höganäs utveckling och siktar på att bli 25 500 invånare år 2015.

Målet är att ligga i topp när det gäller företagsklimat, turism, möjlighet till spännande och varierande boendeformer samt utvecklingsanda. Vi är en del av samarbetet Familjen Helsingborg.

HÖGANÄS KOMMUN
Centralgatan 20, 263 82 Höganäs
TELEFON: 042-33 71 00
WWW.HOGANAS.SE

“Tillväxtperspektivet måste omfatta även mjuka värden”

– Diskussioner om regional tillväxt och utveckling är nästan alltid inriktade på de hårda frågorna. Jag skulle vilja bredda tillväxtperspektivet till att omfatta även mjuka värden som integration, mångfald och jämställdhet. Här har vi en viktig roll att fylla, säger Åsa Lindh, generaldirektör vid Svenska ESF-rådet.

Åsa Lindh, generaldirektör Svenska ESF-rådet, började sitt förordnade för sex år sedan och har kunnat följa arbetet under den senaste programperioden från start till mål.

– Jag är väldigt nöjd över att vi har lyckats så bra på individnivå. För många människor har deltagande i något av fondens projekt inneburit en avgörande skillnad och viktiga steg mot en egen försörjning. Jag är mindre nöjd med att vi inte lyckats påverka så mycket som vi vill på organisations- och strukturnivå. De goda resultaten har alltför ofta stannat i projekten och inte tagits till vara i ordinarie verksamhet.

Regional tillväxt

Även Lars-Erik Sjöblom, regionchef i Svenska ESF-rådet för Övre och Mellersta Norrland, ser tillbaka på den senaste programperioden med tillfredsställelse.

– Det finns en helt annan förståelse för kompetensutveckling i dag än när Socialfonden började sitt arbete år 2007. I dag finns det etablerade strukturer för att nyttja socialfondsmedlen på ett bra sätt.

ESF-rådet är en statlig myndighet under Arbetsmarknadsdepartementet som förvaltar Europeiska socialfonden och Europeiska integrationsfonden i Sverige. Socialfonden är EU:s viktigaste verktyg för att skapa fler och bättre jobb i Europa.

Under den senaste programperioden 2007–2013 har drygt tolv miljarder kronor satsats i Sverige på att hjälpa kvinnor och män att stärka sin kompetens eller motverka utanförskap på arbetsmarknaden. Myndigheten har cirka 120 medarbetare på nio kontor runt om i landet. Huvudkontoret ligger i Stockholm.

Svenska ESF-rådet
Box 47141
100 74 Stockholm
Tel: 020-33 33 90
www.esf.se

Svenska
ESF-rådet

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska socialfonden

Ett av de viktigaste avtrycken under senare år är Socialfondens bidrag till den regionala tillväxten.

– Här talar jag framförallt om kompetensutveckling och om det integrations- och jämställdhetsarbete som pågår i regionerna.

Lars-Erik Sjöblom berättar att arbetet i kommunerna har sett lite olika ut och gett olika resultat. De som lyckats bäst är kommuner som byggt upp sin organisation tillsammans med andra aktörer som t.ex. samordningsförbund, arbetsförmedling och försäkringskassa.

– Ett exempel är Skellefteå kommun där man bl.a. har etablerat ett styrgruppskluster och olika nätverk som enbart sysslar med hantering av medfinansiering och styrning av ESF-projekt. Här har man tagit vara på grundtanken att ESF-finansierade projekt ska svara mot verkliga behov.

Många av de kommunala projekten, såsom KOMP, CLN – Collaborative Learning Network samt projektet Hälsofrämjande medarbetarskap, har varit kompetensutvecklingsprojekt som riktat sig till lågutbildad personal inom vården och äldreomsorgen.

– Här handlar det ofta om att kvalitetssäkra och formalisera kompetens hos medarbetare som har lång erfarenhet men saknar formell utbildning. In-

satserna har på många håll inneburit att kommuner kunnat erbjuda heltidstjänster till medarbetare som tidigare arbetat deltid.

Ungdomssatsning

Ungdomar är en viktig grupp och genom projektet Plug-in har Svenska ESF-rådet tillsammans med SKL förebyggt skolavhopp i ett 60-tal kommuner i hela landet.

– Europeiska socialfonden har under den senaste programperioden satsat ca 3,5 miljarder kronor på unga som befinner sig utanför arbetslivet. Satsningen på drop-outs är strategisk och jag är övertygad om att den kommer att bidra till att fler unga kommer in på arbetsmarknaden, säger Åsa Lindh.

Att stärka den sociala ekonomin och sociala företag är ett annat viktigt fokusområde.

– Vi har lagt ner mycket jobb på att bredda arbetsmarknaden. För ett par år sedan hade vi en stor satsning tillsammans med Arbetsförmedlingen som gick ut på att höja kunskapen om sociala företag och om hur det offentliga Sverige kan samarbeta mer med den sociala ekonomin.

Åsa Lindh pekar på det faktum att man från Socialfondens sida arbetar med de allra tuffaste målgrupperna. Många

har försörjningsstöd och har sin finansiering från kommunerna.

– Då är det tufft att gå rakt in i de ordinarie arbetsmarknads- och utbildningssystemen. Här kan den sociala ekonomin spela en viktig roll som bro mellan långtidssjukskrivning eller arbetslöshet, och arbetsliv.

Framtid

Nästa år startar en ny programperiod som omfattar åren 2014–2020.

– Fokus kommer att ligga på de grupper som har det svårast på dagens arbetsmarknad. I första hand handlar det om ungdomar, funktionsnedsatta och utrikesfödda. När det gäller den del som ska användas till kompetensutveckling av anställda kommer det att ställas högre krav på att utbildningarna inte bara motsvarar individernas önskemål utan även företagens behov för att växa och utvecklas.

Efter nästa programperiod hoppas Åsa Lindh på att vi lyckats använda Socialfonden som ett instrument både inom den regionala tillväxten och för att utveckla den nationella arbetsmarknadspolitik.

– Det handlar om satsningar på tolv miljarder kronor, det är förstås jätteviktigt att de används på ett sätt som utvecklar Sverige och ger hållbara resultat på lång sikt.

Åsa Lindh, generaldirektör Svenska ESF-rådet.

Lars-Erik Sjöblom, regionchef i Svenska ESF-rådet för Övre och Mellersta Norrland.

Nya Pacta utvecklar utifrån medlemmarnas behov

Vid årsskiftet blir Pacta en självständig arbetsgivarorganisation. Just nu arbetar förbundet aktivt med att utveckla och förbättra sin organisation utifrån medlemmarnas behov. Pactas medlemmar utgörs i huvudsak av kommun- och landstingsägda bolag och kommunnära verksamheter – och förbundet har som vision att vara den bästa arbetsgivarorganisationen inom sektorn.

Med en expansiv historik kan Pacta säga att organisationen är Sveriges främsta experter när det gäller byte av kollektivavtal. När man nu tar steget till att bli en självständig aktör är det medlemmarnas förväntningar och behov som står i fokus. Genom att förbättra sitt erbjudande ytterligare, bland annat genom ökad tillgänglighet, bättre service och utförligare informationsarbete vill Pacta närma sig sin vision om att vara bäst inom sektorn.

– Syftet med omvandlingen är att vi ska bli mer flexibla vad gäller att möta medlemmarnas behov. Det är en naturlig fas i ett förändringsarbete som pågått under flera år, berättar Klas Bergström, VD för Pacta.

En tillväxt med över 500 procent

Pacta har under de senaste tio åren haft en medlemstillväxt med över 500 procent. Det senaste året har kansliet också gått från att vara fyra medarbetare till elva.

Samira Lundqvist är en av förhandlarna som arbetar på Pacta. Hon är också projektledare för Pactas utvecklingsarbete. Både Klas Bergström och Samira Lundqvist är övertygade om att medlems-tillväxten kommer att fortsätta i snabb takt framöver, men under 2014 kommer det interna arbetet främst att handla om att utveckla verksamheten för att kunna erbjuda en ännu bättre medlemservice.

– Vi har hunnit växa i kostymen, vilket innebär att vi kan fokusera på det interna arbetet och den utveckling av verksamheten som medlemmarna efterlyser hos oss, konstaterar Bergström som ser ljus på Pactas framtid.

Åtgärder för medlemsnytta

Pacta vill vara det självklara valet för kommun- och landstingsägda bolag och kommunnära verksamheter. I våras gjorde förbundet därför en medlemsundersökning för att ta reda på medlemmarnas syn på organisationen och vad de har för behov och önskemål.

– Undersökningen visade att medlemmarna var nöjda med oss och vår kom-

Samira Lundqvist,
Förhandlare och projektledare för Pactas utvecklingsarbete och Klas Bergström, VD för Pacta.

petens, men det efterlystes bland annat bättre tillgänglighet. Vi har tagit till oss medlemmarnas synpunkter och arbetar nu aktivt med att möta deras behov och efterfrågan, säger Samira Lundqvist.

Pacta arbetar aktivt med att skapa förutsättningar för att hela tiden förbättra och förnya och erbjuda mervärde till sina medlemmar.

– Utifrån medlemsundersökningen frågade vi oss själva vad vi behöver för att kunna ge medlemmarna bästa möjliga service. Vi kom fram till att vi ville förtydliga vårt målfokus och formulera tydliga visioner och riktlinjer för var vi står och vart vi är på väg. Baserat på detta har vi kunnat upprätta nya strukturer och processer som förbättrat vår service och vår kommunikation med medlemmarna så att vi vet hur vi ska gå tillväga för att ge snabb service – oavsett om det gäller förhandlingar, tvister, vardagliga HR-frågor eller något annat av vikt för medlemmarna, säger Lundqvist.

En unik fördel

Pacta har en fördel ingen annan arbetsgivarorganisation har, nämligen de kommunala avtalen och en gemensam arbetsgivarpolitik med Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Dessutom tillhandahåller Pacta sina medlemmar olika nätverk för erfarenhetsutbyte inom respektive bransch, men också över branschgränserna.

– Vi vill ha 100 procent nöjda medlemmar, så förutom att erbjuda kontaktpersoner med olika branschansvar organiserar vi också konferenser och tillhandahåller plattformar för att medlemmarna ska kun-

na få tillgång till nätverkande. Våra medlemmar signalerar också att kunskaps- och erfarenhetsutbyte är en stor fördel, oavsett sektor, vilket vi tagit på allvar och arbetar aktivt med att skapa förutsättningar för hela tiden, poängterar Klas Bergström.

Han får medhåll av Samira Lundqvist, som påpekar att Pacta har en fördel ingen annan arbetsgivarorganisation har.

– Vi har tillgång till unik expertis i såväl branschfrågor som arbetsgivarfrågor, propositioner från regeringen, remissvar och annat som påverkar arbetsgivarpolitiken för våra medlemmar. Vi arbetar ofta ihop med SKL:s egna förhandlare inom exempelvis vård och omsorg, utbildning, samhällsteknik eller allmänjuridik. Vi tillhandahåller också branschråd, som kortfattat kan beskrivas som nätverk för de olika segment vi verkar inom. Därigenom har våra medlemmar bra forum för kunskapsutbyte och dessutom tillgång till expertkunskap som hjälper dem i deras dagliga arbete.

Pactas fokus framöver

Pacta kommer att ha fortsatt starkt fokus på mervärde för medlemmarna och etableringen av fler personliga förhandlare är en led i det arbetet.

– Vi fortsätter att växa och inom kort kommer vi att ha byggt klart vår nya organisation. Vi har stora mål och visioner för Pacta och vi vill vara bäst. Det kommer inte dröja länge innan vi närmar oss vår vision som är att vara den bästa och enda arbetsgivarorganisationen för kommun- och landstingsägda bolag och kom-

munnära verksamheter. Vi har nämligen allt man behöver och lite till om man vill omfattas av de kommunala avtalen, avslutar Samira Lundqvist.

Pacta är i dag Sveriges största arbetsgivarförbund för kommunnära verksamheter. Förbundet står Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) nära, vilket gör Pacta till ett starkt arbetsgivarförbund med den unika möjligheten att erbjuda samma avtal som Sveriges alla kommuner och landsting har. Som medlem har man dessutom alltid tillgång till en personlig förhandlare och rådgivare. Pacta har över 600 medlemmar och är även medlem i CEEP, den europeiska arbetsgivarorganisationen för offentligt och privat ägda bolag som utför offentliga tjänster.

Arbetsgivarförbundet Pacta
Hornsgatan 20
118 82 Stockholm
Tel: 08-452 77 00
E-post: kontakt@pacta.se
www.pacta.se

KFS – ett tryggt val

– Genom professionalism, medlemsnära support och förtroendefull samverkan ska vi vara den självklara arbetsgivarorganisationen för samhällsnyttiga företag. Att vara medlem hos oss innebär att man kan känna sig trygg som arbetsgivare, säger Monica Ericsson, vd för KFS.

KFS organiserar samhällsnyttiga företag som levererar många av de tjänster som behövs för att ett samhälle ska fungera.

– De flesta av våra medlemmar är offentliga ägda av kommuner och landsting och energiföretagen är vår absolut största bransch. Men vi har också en hel del privata företag som verkar inom samhällsnyttosfären. Det kan vara t.ex. fristående skolor, vård- och omsorgsbolag eller företag inom upplevelsebranschen med olika inriktningar, berättar Monica Ericsson.

Totalt spänner KFS verksamhet över femton olika branscher. Ett brett spektrum där den gemensamma nämnaren är affärsmässig samhällsnytta.

– Vår uppgift är att stödja våra medlemmar med att vara affärsmässiga och att leverera samhällsnytta på ett tryggt och hållbart sätt.

Monica Ericsson menar att det inte är ägar- eller organisationsform som har betydelse för att vara medlem hos KFS

– Alla våra verksamheter som tillhandahåller affärsmässig samhällsnytta, oavsett ägarform och typ av tjänster, måste drivas så att långsiktig ekonomisk stabilitet säkras. KFS medlemmar har mer som förenar än som skiljer. Vi ger arbetsgivar-service i bred bemärkelse och hjälper till med alla de frågor som dyker upp hos våra medlemmar.

Personlig rådgivare

Förutom centrala förhandlingar bedrivs en stor del av KFS verksamhet ute hos medlemsföretagen. Det kan gälla lokala förhandlingar eller förhandlingar vid övergång från förvaltning till bolag. Uppstår en tvist genomför KFS centrala tvisteförhandlingar och biträder medlemsföretagen ändå fram till eventuella domstolsförhandlingar.

– Alla medlemmar har en egen personlig rådgivare. Till den personen kan de vända sig med alla frågor som rör arbetsgivarrollen. Ingen fråga är för liten. Vi finns där som ett stöd så att våra medlemsföretag ska kunna ägna sig åt sin kärnverksamhet.

KFS har även ett eget trygghetsavtal som ger skydd vid uppsägningar på grund av arbetsbrist. Om ett medlemsföretag skulle tvingas till neddragningar finansierar fonden åtgärder för att berörda medarbetare ska kunna gå vidare och få ny sysselsättning.

Monica Ericsson, vd för KFS, kan se tillbaka på ett händelserikt år.

En viktig del i KFS arbete är att stärka sina medlemmar genom att tillhandahålla kompetensutveckling och mötesplatser för kunskaps- och erfarenhetsutbyten.

– Utbildningsverksamhet ingår i vårt medlemserbjudande och är en viktig del i vårt serviceutbud. Vi har ett generellt utbildningspaket som revideras årligen utifrån behoven. Om så önskas kan vi även erbjuda avgiftsbelagda skräddarsydda utbildningar.

Mötesplatser

KFS arrangerar och erbjuder också ett antal olika mötesplatser där medlemmar kan utbyta erfarenheter med varandra.

– Den största är KFS-dagarna som hålls i samband med vår årsstämma. Här har medlemmarna en årlig mötesplats där det bl.a. bjuds på aktuella samhällsnära inspirationsföredrag, kunskaps- och erfarenhetsutbyte under lättillgängliga former.

Under övriga året har vi regelbundna möten med branschråd, personalchefs-nätverk och andra intressegrupper för information- och erfarenhetsutbyte vid sidan av de olika event vi arrangerar för att sprida kunskap och inspiration, berättar Monica Ericsson.

Medlemstyrda

KFS är en renodlad arbetsgivarorgani-

sation som spänner över femton branscher.

– För oss är det oerhört viktigt att vår verksamhet tar utgångspunkt från behoven hos våra medlemsföretag. Därför är KFS en tydligt medlemsstyrd organisation med en styrelse som består av representanter från medlemsföretagen. Utöver det har vi också olika branschråd. Deras syfte är att påverka de centrala avtalens utformning, utveckla branschavtalen och utbyta erfarenheter mellan företagen. Råden är på så sätt även forum för att fånga upp tendenser och aktuella frågor som därefter kan föras ut till medlemsföretagen under branschkonferenser eller i andra sammanhang.

KFS har även ett starkt internationellt arbete.

– Nästan alla beslut som tas av våra medlemmar påverkas av EU. Därför är vi representerade i den europeiska föreningen för samhällsnyttiga företag, CEEP.

Monica Ericsson axlade rollen som vd i KFS förra våren. Sedan dess har det hänt en hel del.

– Jag kan se tillbaka på ett händelserikt år. Nu har vi riktningen lagd och vi ska vassa oss ytterligare i att nå vår vision, ”KFS – Sveriges bästa arbetsgivarorganisation. Vårt medlemsfokus är din trygghet.”

KFS är den självklara arbetsgivarorganisationen för samhällsnära företag. Vår uppgift är att genom professionell, medlemsnära support och förtroendefull samverkan vara förstahandsvalet för samhällsnyttiga företag. KFS förhandlar fram centrala kollektivavtal som är branschanpassade, konkurrenskraftiga och som skapar möjligheter till avtal på företagsnivå för ett stort antal branscher.

KFS medlemsföretag är både stora och små, och finns över hela landet. De ägs av kommuner och landsting eller är helt eller delvis privatägda. Totalt omfattas ca 600 företag med sammanlagt 35 000 anställda av våra avtal och den arbetsgivar-service vi ger.

KFS
Box 703 62
107 24 Stockholm
Tel: 08-556 009 50
E-post: info@kfs.net
www.kfs.net

Kommuner nyckelaktörer för jämlikt samhälle

Kommuner är väldigt viktiga i arbetet med att skapa ett samhälle där alla kan vara lika delaktiga, oavsett funktionsförmåga. De har stort inflytande över de miljöer vi bor, lever och verkar i. Handisam har därför inlett ett projekt, i samråd med SKL och Funktionshindersrörelsen, för att följa upp och ge stöd till kommuner.

Som ett första steg skickar Handisam i november ut en enkät till landets samtliga kommuner om deras arbete med transporter, fysisk tillgänglighet och utbildning. I januari kommer en enkät om arbetsmarknad samt kultur och fritid. Enkäterna kommer sedan att skickas ut årligen och i ett lite senare skede kommer även landstingen att involveras.

– Syftet är få en bild av nuläget och förstå var det finns brister, så att det blir lättare att se vilka förbättringar som behövs göras. På sikt ska kommunerna kunna följa sin egen utveckling. Det är också värdefullt att kunna jämföra sig med andra kommuner och få inspiration i arbetet, säger Josefine Gustafsson, projektledare på Handisam.

FN-konvention

Idag finns ett allt större fokus på kommuner i arbetet för att alla ska ha samma förutsättningar och möjligheter i samhället. FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som Sverige ratificerade 2009, ligger till grund för mycket av det arbete som

Handisam gör. Att skapa tillgänglighet och delaktighet är inte ett separat område, utan ska vara integrerat i all verksamhet.

– Vårt uppdrag har delvis ändrats sedan konventionen trädde i kraft. Vi ser att kommunerna är väldigt viktiga för att Sverige ska kunna uppfylla konventionen. Det är ju de som ansvarar för den miljö och den samhällsservice som människor möter i sin vardag. Idag är det stora ojämlikheter i samhället, säger Josefine Gustafsson.

De årliga enkäterna kommer att följas upp på ett strukturerat sätt med återkoppling till kommunerna. Målet är att kommunerna kommer att använda upp-

Josefine Gustafsson,
projektledare på
Handisam.

följningen som grund för långsiktiga strategier i förändringsarbetet.

– Vi ser ett stort intresse från kommunernas sida och vet att de jobbar intensivt

med dessa frågor. Vi hoppas att detta projekt ska ge dem en värdefull vägledning och ett redskap i deras strävan att skapa ett mer jämlikt och tillgängligt samhälle.

Handisam, Myndigheten för handikappolitisk samordning, arbetar med samordning av funktionshinderpolitiken. Arbetet styrs av de mål och strategier som riksdagen slagit fast. Åtta områden kommer Handisam att följa upp när det gäller tillgänglighet och

delaktighet i kommuner och landsting: arbetsmarknad, utbildning, fysisk tillgänglighet, transporter, kultur och fritid, folkhälsa, socialpolitik samt IT-politik.

www.handisam.se

HANDISAM

Sollentuna satsar på framtiden

Sollentuna, strax norr om Stockholm, satsar på framtiden. Här ska barn och unga växa upp och trivas. Förskola och skola är en viktig fråga där kommunen gör stora satsningar. I Sollentuna finns även goda möjligheter till en aktiv fritid.

Stockholms bästa skolkommun

Med tydliga mål och ett systematiskt utvecklingsarbete blev Sollentuna i år, för andra året i rad, utnämnd till Stockholms bästa skolkommun av Lärarförbundet. Sollentuna har som mål att ha Sveriges bästa skola. Att använda informations- och kommunikationsteknik, IKT, i undervisningen och införa en egen dator eller lärplatta för alla elever från förskolan upp till gymnasiet är två satsningar som görs för att nå målet. Det ständiga utvecklingsarbetet och de goda resultaten gör att många besökare, från Sverige och från andra länder, kommer till Sollentuna för att inspireras och ta lärdom.

Målsättningen med införandet av IKT är att lärandet ska bli än mer inspirerande, lustfyllt och effektivt och på så sätt ge elev-

erna goda förutsättningar att nå bra resultat. Projektet har bemötts mycket positivt av såväl lärare som av elever och föräldrar.

– Att Sollentuna blev den bästa skolkommunen i Stockholm även i år visar att vi är på god väg mot vårt mål, säger Katarina Kämpe, kommundirektör.

Aktiv fritid för alla

Sollentunavallen, Arena Satelliten, Väsjöbacken och projektet ”drive-in-fotboll”, som syftar till att ge ungdomar en meningsfull fritid, är ett axplock av de satsningar kommunen gör för att skapa goda förutsättningar för en aktiv fritid.

– Ett stort arbete med att bygga idrottshallar för skolan och föreningslivet pågår för fullt. Tidigare under hösten påbörjade vi bygget av en ny regional fri-

idrottshall, och den är väldigt efterlängad, säger Katarina Kämpe.

Bygger för framtiden

Närhet till natur och friluftsliv är något som kännetecknar Sollentuna, och en viktig del i stadsplaneringen. Nya bostäder byggs runt om i kommunen samtidigt som stor vikt läggs på att bevara de befintliga naturområdena. En tredjedel av Sollentuna består av natur, och det finns tre naturreservat i kommunen.

Med stort engagemang i Stockholmsprojektet ”Studentbostadsmässan 2017”, och med bygplaner för nya studentbostäder runt om i kommunen är Sollentuna aktivt med och bidrar till att unga akademiker lättare ska kunna studera och etablera sig i regionen.

Katarina Kämpe,
kommundirektör i
Sollentuna kommun.

Sollentuna, strax norr om Stockholm, har drygt 67 000 invånare. Här finns en blandad bebyggelse med lägenheter och småhus, både centralt och naturnära. En tredjedel av ytan består av naturområden och det finns ett rikt utbud av idrotts- och kulturaktiviteter.

Sollentuna växer och det pågår nu en stadsomvandling där centrala delar av Sollentuna byggs ut och får en mer stadslig karaktär. Närheten till såväl centrala Stockholm som till Arlanda samt god infrastruktur gör Sollentuna attraktiv för både boende och företagande.

SOLLENTUNA KOMMUN

www.sollentuna.se

En pärla vid havet. I Nynäshamn förenas hav, natur och småstadsidyll i nära omfamning. Satsningar på miljö, hälsa och nyföretagande är också en del av vardagen.
Foto: HGBild – Mattias Hansson

Nynäshamn växer på alla fronter

Många kurvor pekar åt rätt håll och Nynäshamn har skaffat sig en position som attraktiv kommun med många eftersökta kvaliteter. En fungerande samförståndspolitik över partigränserna möjliggör ett samlat grepp kring viktiga framtidsfrågor där nytänkande, hälsa och miljö är nyckelord.

– Vi putsar vidare på vår pärla vid havet som om några år kommer att vara den starkast lysande pärlan i hela Östersjöområdet, säger kommunalrådet Daniel Adborn (Fp), ordförande i miljö och samhällsbyggnadsnämnden och infödd Nynäshamnsbo med lokala släktband 300 år bakåt i tiden.

Närheten till havet har alltid varit en central del i ortens karaktär. I och med OS-seglingarna 1912 sattes Nynäshamn på sjökortet för alla seglare. Idag är segling ett självklart inslag. Här finns en stor och centralt belägen småbåtshamn som utsågs till Sveriges främsta 2010.

– Det som är extra roligt med hamnområdet är att du får se alla sjöslag, med allt från små träekor till stora internationella kryssningsfartyg som samsas med godsfartyg och färjor.

Allt fler stannar kvar

Med färjedestinationer som Gotland, Polen och Lettland är Nynäshamn för många en plats man passerar på väg någon annanstans. Men allt fler väljer att stanna och bosätta sig här.

– Inte minst småbåtshamnen har varit en dörröppnare för att locka hit nya boende, poängterar Daniel Adborn.

– Här finns den attraktiva miljö som folk längtar efter idag, framhåller Anna Ljungdell som är kommunstyrelsens ordförande (S) och tillika kommunalråd.

Anna kommer från skånska Bjärred men har under sina 14 år i Nynäshamn utvecklat en särskild förkärlek för sin nya hemort.

– Här finns en fantastisk natur, bra skolor och en trygg vardagsmiljö. Det viktiga för mig är också att detta inte bara är ett ställe där du bor. Här finns en riktig stadskänsla med centrumbebyggelse och en servicenivå man kan förvänta sig i en stad. Jag kan gå på bio med mina barn, jag kan handla kläder om jag behöver. Vi har en bowlinghall och en ishall. Det finns ett aktivt kultur- och musikliv och här finns gott om restauranger och hotell av hög klass.

Nära till sol och storstad

Nynäshamn är också en av de mest solsäkra kommunerna i landet med över 1 900 soltimmar per år. Samtidigt är kommunen en allt mer integrerad del av Stockholms län med hela dess utbud som samtidigt blivit en del av Nynäshamns utbud. Hamnen är ändstation för Nynäsbanan på vilken SL bedriver pendeltågstrafik till Stockholm. Sedan 2010 finns också motorvägsförbindelse till Stockholm vilket kortar ner restiden till huvudstaden väsentligt. Viktigt att påpeka är dock att trafiken idag går i båda riktningarna. Nyligen gjordes en undersökning bland stockholmarna som fick svara

på frågan om vilka kranskommuner de kunde tänka sig att flytta till. Nynäshamn kom på tredje plats bland 15 kommuner.

Många småföretagare

När Ericsson lade ner sin tillverkning i Nynäshamn 2005 och Musköbasen utvecklades samma år förlorade bygden två stora arbetsgivare. Kommunen tappade vart femte arbetstillfälle och fick några svåra år då siffrorna pekade åt fel håll.

– Det har varit ett intensivt arbete med att strukturera om och möta framtidens utmaningar med ett nytt arbetssätt, berättar Anna Ljungdell.

Förebyggande satsningar görs på flera områden under det samlande begreppet Nynäshamnsmodellen, en modell som hunnit ge goda resultat. Sedan 2009 har skolresultaten gått kraftigt framåt, nyföretagandet ökar och befolkningen växer med cirka en procent om året.

– Till ytan är vi en stor kommun så vi har plats för fler och vill bli fler. I dagsläget finns färdiga planer för 2 000 nya bostäder, berättar Anna.

Nynäshamn har också en levande landsbygd, med många aktiva entreprenörer och starka traditioner. Där jobbar kommunen för att förbättra infrastrukturen, både vad gäller vatten och avlopp, likväl som ett utbyggt fibernät.

Samarbete kring miljösmarta lösningar

Efter att ha förlorat ett antal större företag har Nynäshamn istället utvecklats till en av landets mest småföretagartäta kommuner med över 2 600 småföretag på 26 700 invånare. Den goda företagargandan har

gett orten flera nya, välkända varumärken på till exempel matsidan, med Chokladhuset, Nynäshamns Ångbryggeri, Sorunda korvfabrik och Nynäs Rökeri & Fiskhall som några av de lokala storheterna.

Den petrokemiska industrin fortsätter att vara en del av stadsbilden, mycket på grund av närheten till transportvägarna på havet. Statoil valde för några år sedan att förlägga sin nordiska produktion av smörjolja till Nynäshamn. Nynäs raffinaderi har funnits här ända sedan 1920-talet och är idag ett av världens få biogaseldade raffinaderier genom utnyttjandet av det lokala fjärrvärmenätet.

– Det är ett bra exempel på hur kommun och näringsliv samarbetar kring smarta lösningar där båda parter blir vinnare, framhåller Anna Ljungdell.

Nynäshamn är en tätort i Södermanland samt centralort i Nynäshamns kommun, Stockholms län. Tätorten är belägen längst söderut på Södertörn, 58 kilometer söder om Stockholm. I kommunen bor cirka 26 700 invånare varav drygt 13 000 i själva Nynäshamn. Andra tätorter i kommunen är Sorunda, Stora Vika och Ösmo.

Kommunen har en väl utbyggd kommunal service för alla åldrar. Här finns närmare 2 900 företag med fokus på hamn, sjöfart, petrokemisk industri, besöksnäring, handel och service.

www.nynashamn.se

Samarbetar över partigränserna. Daniel Adborn (Fp), ordförande i miljö och samhällsbyggnadsnämnden, och Anna Ljungdell (S), ordförande i kommunstyrelsen.

Nackas skolor väljer SchoolSoft

Lärarnas arbetsbelastning ska minska och föräldrar ska få en bättre bild av elevens skolutveckling. Det är några av tankarna med SchoolSoft, det elevadministrativa system som används i Nackas grundskolor och gymnasium.

Sedan i våras har alla grundskolor och gymnasieskolor i Nacka använt SchoolSoft. Lars Ekelöw, IT-strateg för Nackas kommunala skolor, berättar:

– SchoolSoft är ett elevadministrativt system för dokumentation samt kommunikation med hemmet och elever. Läraren kan lägga ut läxor, uppgifter, prov, skriva omdömen, betygsätta, närvarorapportera och så vidare. Det blir väldigt transparent mot föräldrarna som kan följa elevernas skolutveckling.

– Systemet kan användas som ett intranät för arbetslag; lärare och skolledning kan även kommunicera med enskilda föräldrar eller hela klasser.

Implementeringen är A och O

Nacka valde SchoolSoft efter en noggrann upphandling. Smarta och effektiva funktioner samt det användarvänliga gränssnittet var några av anledningarna.

– Jag är väldigt nöjd. Systemet är tillförlitligt och SchoolSoft ger bra sup-

Lars Ekelöw, IT-strateg för Nackas kommunala skolor.

port. Företaget har före detta lärare anställda som verkligen förstår skolvärlden.

Lars Ekelöw betonar att avgörande för hur stor nytta Nackas skolor får av systemet, är hur mycket energi som läggs på implementeringen.

– Lärarna har en hög arbetsbelastning. Det här systemet ska underlätta för dem. För att verkligen förstå deras behov har vi samlat in erfarenheter från tidigare digitala system samt lyssnat på skolledare och lärare.

Sedan januari har man genomfört 68 utbildningspass för lärare, skoladministratörer och skolledare.

Under ständig utveckling

SchoolSoft utvecklas hela tiden. Lars Ekelöw berättar att många lärare är kreativa och ser nya möjligheter.

– Vi har en styrgrupp där vi inhämtar idéer från skoladministratörer, lärare och skolledare som vi tar vidare till SchoolSoft. Alla önskemål går inte att genomföra men vissa blir verklighet.

Om SchoolSoft:

- Grundades för 10 år sedan. Första kunden använder fortfarande systemet.
- Används av över 1 000 skolor med över 400 000 användare.
- Är marknadsledande för friskolor på grundskolan och gymnasiet.
- Över 30 miljoner inloggningar görs i SchoolSoft varje år.
- Fungerar för alla skolformer och alla pedagogiker.

Kontaktinformation:

Tel: 08-674 63 40

E-post: info@schoolsoft.se

www.schoolsoft.se

SchoolSoft®

På sikt kommer även alla förskolor i Nacka att använda SchoolSoft.

– Målsättningen är att vi ska ha ett gemensamt administrationssystem för alla åldersgrupper i Nackas kommunala skolor. Då kan jag som förälder logga in på ett ställe även om barnen går på olika skolor eller förskolor. Det är även lättare för personal som byter skola, de kan redan systemet. Och om en elev byter skola faller ingenting mellan stolarna.

Växjö satsar på träbyggande

Det pekar uppåt för Växjö kommun. Regionen expanderar kontinuerligt, den akademiska sektorn blomstrar och näringslivet präglas av mångfald och nytänkande. Kommunen har siktet inställt på Europas grönaste stad och är djärv nog att ta de steg som leder dit.

Växjö kommun särskiljer sig från andra kommuner på fler än ett sätt. Under en lång tid har man satsat på att skapa en stark tillväxtregion med förutsättningar för en framgångsrik utveckling.

– Vi har ett öppet förhållningssätt mellan kommunen och såväl offentligt näringsliv som privata aktörer i allmänhet. Strävan är att ligga i framkant inom en mängd områden där vi har stor potential, säger Kristina Thorvaldsson, planeringschef inom Växjö kommun.

Kommunen har en lång tradition av miljöstrategiskt arbete och beslutade år 1996 som första kommun i Sverige att bli fossilbränslefri. Målsättningen är enkel – Växjö ska vara Europas grönaste stad.

– Växjö är en stark mångkampare och vår organisation och vårt arbete präglas av gröna satsningar. Då kommunen har en positiv trend där byggandet av nya bostäder ökar är just bostadsproduktion

en central fråga för detta arbete. Därför har vi antagit en träbyggnadsstrategi med syfte att främja ökat användande av just trä i byggandet.

Många fördelar med trä

Växjö har Sveriges i särklass största träbyggnadsprojekt och har satsat på trä sedan i mitten av 1990-talet, men har under 2000-talet förstärkt sitt fokus. Thorvaldsson påpekar att klimatet är en självklar anledning till att använda trä i stället för andra material, men hon understryker också att det finns fler fördelar.

– Vi har utvärderat satsningarna efter hand och kommit fram till att detta både främjar samarbetet med den akademiska forskningen vid Linnéuniversitetet samt skapar möjligheter för det lokala näringslivet att lansera nya projekt och produkter. Det är inte bara en stadsbyggnadsfråga, utan en regionförstärkare och en möjlighet att tillsammans

med byggföretag och övrigt näringsliv utforska miljö- och kostnadsoptimala lösningar.

Samverkar med byggföretag

En utmaning har varit bristen på konkurrens inom området och Thorvaldsson säger att kommunen efterlyser fler aktörer.

– Det har krävts lite tankearbete för att skapa ett gynnsamt klimat för den här typen av byggande, men nu samverkar vi med flera byggare för att bättre lära känna tekniken. En annan utmaning har varit att till fullo utvärdera livscykelkostnaderna för trähus. Hittills har fokus legat på de inledande faserna, men det håller på att breddas och prognoserna är väldigt positiva, inte minst ur energisynpunkt, avslutar Thorvaldsson.

Växjö kommun – Europas grönaste stad, har över 85 000 invånare. Kommunen har under lång tid arbetat tillsammans med invånare, företag, organisationer och universitet för en bättre miljö och för minskad klimatpåverkan och har fått flera internationella utmärkelser för det framgångsrika arbetet. Intresset från omvärlden är stort och 2007 beskrev brittiska BBC Växjö som Europas grönaste stad vilket sedan blev stadens varumärke. Ambitionen för framtiden är att göra det ännu enklare och attraktivare för besökare, företag och invånare att leva och verka hållbart i kommunen.

Kristina Thorvaldsson, planeringschef inom Växjö kommun.

Växjö kommun
Europas grönaste stad

Växjö kommun
Box 1222
351 12 Växjö
Tel: 0470-410 00
E-post: info@vaxjo.se
www.vaxjo.se

Rakel stärker kommunens förmåga att hantera kriser

– Genom att använda Rakel i det vardagliga arbetet stärks kommunens förmåga att hantera större kriser. I förlängningen bidrar det till större trygghet och säkerhet för medborgarna, konstaterar Rolf Andreasson, säkerhetssamordnare i Båstad kommun.

Rakel är Sveriges nationella kommunikationssystem för samverkan och ledning. Det har byggts ut i hela landet för att stärka samhällets krishanteringsförmåga och underlätta den dagliga kommunikationen hos organisationer som arbetar med ordning, säkerhet eller hälsa.

I Båstad kommun använder man sedan länge Rakel inom räddningstjänsten. I slutet av november ska systemet även användas i annan kommunal verksamhet.

– Vi kommer nu att börja använda Rakel inom den tekniska förvaltningen och hemtjänsten. Även krisledningsgruppen i kommunen får tillgång till systemet, berättar Rolf Andreasson.

Just nu pågår en inkörsfas, men i slutet av november hoppas Rolf att Rakel ska användas fullt ut inom de utvalda verksamheterna.

– Inom vård och omsorgsområdet kommer vi i första ledet att utrusta nattarbetande personal inom hemtjänsten med Rakelmobiler. I dag använder de mobilnätet för att kommunicera och de får även sina larm från brukarna via mobil telefoni. Problemet är att vi bor på en halvö och att det därför är lite si och så med mobiltäckningen. Med Rakel kan de kommunicera oavsett väder och vind.

Simone

Även den tekniska förvaltningen i Båstad kan nu använda Rakel för sin kommunikation. Att systemet fyller sin funktion fick man bevis för i slutet av oktober då stormen Simone drog in över Sydsverige med full kraft.

– Vi passade på att testa systemet och gav de som hade beredskap en snabb utbildning i Rakel. Under den blåsiga natten hade vi ett 15-tal enheter i drift

inom hemtjänst och teknik och service. Resultatet var över förväntan, den korta utbildningen till trots, alla kunde använda enheterna och konstaterade efteråt att de fungerat utmärkt. Alla hörde alla och fick i realtid veta när någon behövde hjälp till följd av nedfallna träd och andra incidenter.

Höststormen orsakade inga större skador i kommunen men var ändå tillräckligt kraftig för att Rakeltestet skulle ge en fingervisning om vikten av samverkan när katastrofen är ett faktum. Elnätsföretagen i kommunen använder inte Rakel och detta, menar Rolf Andreasson, var något man verkligen saknade under stormen.

– Till dags dato har all kommunikation inom kommunen, förutom inom räddningstjänst, skett med mobiltelefoni. Det är en smidig och kostnadseffektiv lösning. Men man tänker inte alltid på hur sårbart det är när det kärvar till sig och vi verkligen har behov av att kunna kommunicera på ett enkelt sätt. Här ser vi Rakelmobilerna som ett väldigt bra hjälpmedel.

Rolf Andreasson ser flera fördelar med att Rakel kommer att användas i det dagliga arbetet.

– På så vis kommer det inte att råda några tveksamheter kring hanteringen när krisen är ett faktum. Tack vare Rakel får vi ett effektivt system både i vardag och kris.

Fler applikationer

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ansvarar för utbyggnad, drift, förvaltning och utveckling av Rakel. Evert Enblom på MSB berättar att allt fler kommuner inser nyttan av att ha Rakel i flera verksamheter.

– I takt med att fler kommuner börjar använda Rakel ökar intresset från leverantörerna av Rakelmobiler och programvaror. På sikt kommer det att leda till att Rakel kommer att vara bärare av allt fler applikationer som kan användas för olika ändamål i kommunal verksamhet.

Om två till tre år är det sannolikt att i stort sett samtliga förvaltningsledningar och informationsavdelningar i Sveriges kommuner har minst en Rakelmobil.

– I kommunöverenskommelsen med Sveriges Kommuner och Landsting framhålls att åtminstone förvaltningsledningarna behöver säkra kanaler för kriskommunikation.

Arbetsmiljöfråga

– Många kommuner har också insett att Rakel behövs även ute på fältet hos t.ex. hemtjänstpersonal som rör sig ute i trakter där det inte finns mobil täckning. Att vara nåbar och ha möjlighet att tillkalla hjälp när det behövs handlar om säkerhet för alla parter. Jag tror att den insikten kommer att vakna till liv ännu mer framöver, säger Evert.

I Båstad råder det inga tveksamheter vad gäller nyttan med att kunna kommunicera via Rakel.

– Resultaten är entydiga, vi kan verkligen kommunicera, även när det blåser hårt och krisen är ett faktum. I nästa steg kommer vi att utöka Rakel till att omfatta all hemtjänst i kommunen dygnet runt. Säker kommunikation är i slutändan också en arbetsmiljöfråga, avslutar Rolf Andreasson.

- Rakel är ett rikstäckande kommunikationssystem för samverkan och ledning.
- Rakel tål hårda väderförhållanden och fungerar när andra system blir överbelastade.
- Täckning: 95 % av landets yta och 99,9 % av Sveriges befolkning.
- Användare: organisationer som arbetar med allmän ordning, säkerhet eller hälsa. Centrala statliga myndigheter, länsstyrelser, kommuner och landsting samt privata aktörer med samhälls viktig verksamhet, till exempel energibolag.
- Antal användare: Idag används Rakel av cirka 400 organisationer.
- Kostnad: 9 500 kronor per år för ett grundabonnemang. I och med den nya kommunöverenskommelsen betalar kommuner 6 000 kronor per år för ett grundabonnemang. All samtalstrafik inom Rakelnätet ingår i abonnemangspriset.

MSB

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
651 81 Karlstad
Tel: 0771-240 240
www.msb.se

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Tryggare samhälle, tryggare medborgare

Rolf Andreasson,
säkerhetssamordnare
i Båstads kommun.

Säkra system snabbt

– Vi har polis, räddningstjänst, flygplatsledningar och oljebolag som kunder. Gemensamt är att de alltid måste kunna kommunicera snabbt, säkert och med sekretess. I den nya generationens system där stora datamängder kan skickas ingår även positionering, video och analys av big data. Det konstaterar Sami Honkaniemi, VD för snabbväxande Mentura Group.

Kommunikation mellan exempelvis poliser och olika enheter ur räddningstjänsten har länge skett via radio, ofta med en ledningscentral som samordnare. På senare år har detta kompletterats med GPS-system för säker navigering och insatsplanering.

Idag finns system med dessa funktioner, och många fler, integrerade. För de som verkar i en miljö med välutbyggt bredband sätter enbart beställarens krav gränserna för vad de nya systemen kan göra.

– Vi utvecklar bland annat TETRA Management Suite och TETRA Tracker. Program som skräddarsys efter varje beställares krav, resurser och existerande system. Vi har fokuserat på nischen säker kommunikation för kritiska system i över 13 år och kan stå för att vi vet vad

som fungerar i riktigt skarpa lägen, säger Sami Honkaniemi som för övrigt är föredragshållare på en stor amerikansk konferens i ämnet våren 2014.

Många källor

Ett av de större projekt Mentura arbetat med i Sverige är MedHelp, norra Europas största privata företag för sjukvårdsrådgivning. Här ska bland annat säker kommunikation för sjukvårdsrådgivning, larmcentraler, sjukanmälan och personlarm samordnas. Via datorer, fasta telefoner och mobiltelefoner.

– Vi har kunder som i princip bara vill se var de som ringer befinner sig, till de som vill att vi analyserar stora mängder data om hela händelseförlopp. Vi tittar också på hur man exempelvis kan förutsäga händelseförloppet under ett upplopp genom att analysera information från en stor mängd källor. Forskningen på smarta byggnader och samhällen öppnar många nya vägar, berättar Sami Honkaniemi.

Stora kunder

Cirka 70 procent av Menturas kunder finns inom den offentliga sektorn. Från nationella departement för hälsa och sä-

Sami Honkaniemi, VD
Mentura Group.

kerhet till lokala räddningstjänster. På den privata sidan finns oljebolag, flygplatser och tågbolag.

– För båda sektorerna kommer TETRA att vara dominerande under den närmaste tiden. Men med tanke på hur mycket mer vi kan göra med bredband och hur mycket av den hårdvaran som redan finns hos allmänheten och hos samhällsaktörerna kommer ett teknikskifte allt närmare. Och vi har redan lösningarna som fungerar i den miljön. Det upptäcker alla som testar oss, avslutar Sami Honkaniemi.

Mellanöstern och Mexiko är bara två av marknaderna Mentura Group levererar till. Bilden visar en mexikansk polisbil.

- Utvecklar, säljer och övervakar programvaror till kommunikationssystem för bland annat polis, ambulans, sjukvård, räddningstjänst och flygplatser.
- Antal anställda: 15.
- Omsättning: 2 miljoner euro.
- Global närvaro.
- Huvudkontor i Helsingfors.

www.menturagroup.com

mentura

Fotnot: TETRA, Terrestrial Trunked Radio, är den digitala standarden för öppen tvåvägs radiokommunikation. En hybrid mellan privat kommunikationsradio och mobiltelefoni.

Codeas fältledningsprogram underlättar för räddningstjänsterna

– Den inhemska marknaden börjar bli mättad. Siktet är nu inställt på att introducera våra produkter i de andra nordiska länderna, berättar Antti Laurila, marknadschef på finska mjukvarubolaget Codea, som specialiserat sig på utveckling av geografiska informationssystem.

Codea ska precis inleda sin nordiska expansion men faktum är att ryktet om mjukvarans flexibilitet och tillförlitlighet redan har tagit sig över Östersjön. Anledningen till att man väntat till nu med att etablera sig utanför Finland, förutom ett pilotprojekt i Sverige där man testat mjukvaran för att få den godkänd, är helt enkelt att Codea har haft fullt upp på hemmafronten. Nu har företaget växt så pass mycket att de kan lägga tid och kraft på att marknadsföra sina produkter utanför landets gränser.

– En stor fördel är att vår mjukvara är mycket flexibel och att det finns många ändamål att använda den för. Det innebär att man i princip bara behöver ett enda program för en rad olika funktioner, förklarar Antti Laurila.

I stort sett samtliga av Finlands tjugo sjukvårdsdistrikt använder i någon utsträckning Leda Nasta, Codeas program som tar emot larm från larmcentraler och ser till att utrykningsfordon snabbt hittar fram till olycksplatser. Fordonets läge- och statusinformation förmedlas i realtid till larmcentralen.

Programmet är utvecklat med hjälp av Microsofts senaste teknik som bl.a. möjliggör effektiv kartritning och användande av genomskinliga mellanblad i programmet.

– Mjukvaran är erkänt snabb och användarvänlig för pekskärmar. Räddningstjänsten kan t.ex. få sin egen karta gjord i realtid, där brandkåren kan få fram en karta där alla vattenposter är utmärkta i ett område. En annan fördel är att brandmännen kan se kartan redan i fordonshallen, de vet alltså vart de ska redan innan de stiger in i bilen. En funktion som kan spara tid och därmed även rädda liv, säger Antti Laurila.

SOS

Codeas programvaror, som i Finland även används i ambulanshelikoptrar, har testats tillsammans med SOS Alarm.

– Vi kan ta emot larm från SOS system, vilket gör att de i sin tur kan ta emot alla nödvändiga meddelanden över RA-KEL. Programvarorna kan lätt konfigureras för att ta emot larmmeddelanden även från andra system, berättar Antti Laurila.

Inom en snar framtid räknar han med att Codeas produkter har nått en stor spridning, främst i Norden men på sikt även i övriga Europa.

– Finsk ambulans och räddningstjänst har använt sig av Leda Nasta sedan

2009, vi vet att det fungerar utmärkt och klanderfritt i skarpt läge. Nu är det dags för räddningstjänster och ambulans i andra länder att få ta del av fördelarna med våra produkter.

Privatägda Codea AB som är baserat i Borgå Finland, grundades år 2008. Codea utvecklar fältledningsprogram samt 3D-navigerings- och statusprogram för den allmänna säkerhetssektorn. Bolagets kunder är bl.a. sjukvårdsdistrikt, räddningstjänster samt privata sjuktransportföretag. Codea har utvecklat alla sina produkter själv och programmen utnyttjar alltid den senaste tekniken. Produkterna utvecklas ständigt enligt kundernas behov och önskemål. Codeas huvudprodukter är fältledningsprogrammet Leda Control, 3D-navigerings- och

statusprogrammet Leda Nasta samt serverprogrammet Leda Server.

Codea Oy
Katajatie 3
06400 Porvoo, Finland
Tel: +358 44 209 8060
www.codea.fi

Offentlig sektors data en outnyttjad resurs

Offentlig sektor står inför många utmaningar. För att kunna uppfylla samhällets behov krävs mer innovativa och effektiva sätt att leverera service. PwC anser att en viktig del av lösningen är att offentlig sektor tillgängliggör sin information.

Framtiden handlar om samverkan. Samverkan mellan offentliga och privata aktörer samt det civila samhället behövs för att på bästa sätt erbjuda den service som medborgare och företag vill ha. Genom att offentlig sektor delar med sig av sin information kan tjänster skapas på ett effektivare sätt men utvecklingen mot allt mer öppna data går trögt.

–I dag tenderar myndigheterna att behålla sina data för sig själva. Det finns en ekonomisk aspekt av detta då flera myndigheter tjänar pengar på att sälja information, men ett antal studier pekar på att det finns en betydande samhällsnytta med öppna data. Inte nog med att det förbättrar insynen i offentlig sektor, det medför också en tillväxtpotential på flera miljarder kronor. Till och med om man räknar konservativt pekar siffrorna på hela 15 procents tillväxtpotential i små och medelstora företag, berättar Magnus Kolsjö, Senior Manager vid PwC och expert på öppna data.

Magnus Kolsjö, Senior Manager vid PwC.

Han får medhåll av Jon Arwidson, partner vid PwC, som förtydligar att den insyn i offentlig sektor som öppna data dessutom skapar kan bidra till större tillit, transparens och delaktighet.

–I Sverige ökar misstron mot offentlig sektor, öppna data kan vara ett led i att motverka den utvecklingen. Att arbeta med öppna data kräver en tydlig intern struktur och ett uthålligt kvalitetsarbete,

vilket förenklar möjligheten att ta del av information såväl internt som externt.

Många frågeställningar

Ett förändrat synsätt innebär både samhällsnytta och nytta för näringslivet, men det är viktigt att lyssna in användarna och att presentera informationen på ett sätt som går att förstå. Storbritannien är ett föregångsland som erbjuder stora mängder öppna data,

Jon Arwidson, partner vid PwC.

men mycket av denna har aldrig återanvänts.

–Av 12 796 datamängder har 10 932 aldrig hämtats, vilket leder till många frågor. Vad finns det för efterfrågan och behov? Hur kartlägger man sin information och vilka data ska släppas först? Hur formulerar man en realistisk strategi och vilka utmaningar finns? Här kan PwC vara ett stöd genom hela processen, säger Kolsjö.

VINNOVA-anslutet projekt

I nuläget arbetar PwC ihop med Sveriges Kommuner och Landsting samt Kommunförbundet i Stockholms län med ett VINNOVA-finansierat projekt för att ta fram vägledningar och verktyg för kommuners och landstings arbete med öppna data. Resultatet av arbetet kommer att presenteras på Kvalitetsmässan i november.

–Potentialen inom det här området är enorm. Det handlar bara om att den offentliga sektorn ska våga ta steget och släppa datan fri, avslutar Jon Arwidson.

PwC ska utveckla, sälja och genomföra revision, redovisning och kvalificerad rådgivning inom finansiella och angränsande områden så att internationella och svenska företag, samt dess ägare, organisationer och offentlig sektor kan uppnå värdetillväxt och trygghet. PwC har ett tjänsteutbud och en marknadsorienterad organisation som utgår från kundernas behov. Företaget erbjuder snabb tillgänglighet, personligt engagemang och bästa kunskap om den lokala marknaden. PwC Sverige är en del av ett internationellt nätverk och har 3 800 medarbetare och 130 kontor i Sverige.

PwC
Torsgatan 21
113 97 Stockholm
Tel: 010-212 40 00
E-post: kundcenter@se.pwc.com
www.pwc.se

Möt framtiden med fiber – från IP-Only

Uppsalabaserade IP-Only är en operatör som bygger, driver och äger fibernät i Norden. Till offentlig sektor, företag och andra operatörer levererar vi datakom och molntjänster – grunden för det nya digitala samhället. 2009 träffades första ramavtalet med kammarkollegiet. Nu satsar vi vidare på att kraftigt bygga ut fibernätet och etablera öppna, neutrala stadsnät runt om i hela Sverige (läs mer i intervjun på sid. 15).

Ända från starten 1999 har IP-Only levererat högpresterande tjänster till krävande kunder med speciella behov. Mediebolag, operatörer och andra kommunikationsintensiva företag har länge utgjort kärnan i kundunderlaget men allt eftersom fler tjänster utvecklats och nätet vuxit så har kunderna blivit mer varierade. Det som de ändå har gemensamt är att de uppskattar enkla men kraftfulla tjänster med hög tillförlitlighet och en kompetent och engagerad leverantör.

Till offentlig sektor levererar IP-Only sedan 2009 inom avtalsområdet "operatörstjänster och transmission" och har vunnit flera viktiga avtal med bland andra Regeringskansliet, Jordbruksverket och Pensionsmyndigheten.

Med EQT som nya ägare sedan sommaren 2013 har fokus utökats till att komplettera stamnätet med fler finmaskiga stadsnät, även kallade accessnät, runt om i landet. Ett projekt som kommer att öka räckvidden markant. Inte minst när det gäller kommunal och annan offentlig

verksamhet eftersom exempelvis många skolor och vårdinrättningar blir fiberanslutna. Tack vare att IP-Only har en bred målgrupp för fiberanslutningar med villor, flerbostadshus, byalag, privat och offentlig verksamhet nås skalfördelar och utbyggnaden blir ekonomiskt hållbar även utanför större städer och den allra mest koncentrerade bebyggelsen som redan är fiberansluten.

Ett öppet nät för framtiden

Bakom det nya verksamhetsområdet att bygga finmaskiga nät även till hushåll finns en vision om ett samhälle där alla har tillgång till öppen fiber, fylld med innehåll och tjänster från olika tjänsteleverantörer. I det digitala samhälle som nu växer fram behöver Sverige en riktäckande, öppen fiberinfrastruktur som når ända ut till slutanvändarna och som är konkurrensneutral för tjänsteleverantörerna. IP-Onlys modell för öppna stadsnät innebär enhetlig affärsmodell, drift och teknik. Det blir också enkelt för

tjänsteleverantörerna att adressera stadsnätsmarknaden.

Separata aktörer för nätinfrastrukturen och tjänster är en bra modell för att stimulera fiberutbyggnaden och för sund konkurrens på konsumentmarknaden. IP-Onlys roll är att vara en högautomatiserad kapacitetsleverantör som ansvarar för den fysiska infrastrukturen i form av fibernät och aktiv utrustning och tillhandahåller en och samma nätplattform mellan tjänsteleverantör och kund, oavsett accessnät. Målet med IP-Onlys satsning är att på den svenska fibernätsmarknaden bygga ett verkligt öppet och kraftfullt alternativ på nationell nivå.

Skräddarsydd organisation och modern teknik

Utan en gammal telekomverksamhet att ta hänsyn till har IP-Only kunnat utveckla både tekniska plattformar och organisation skräddarsydda för sina syften. Resultatet är att en personalstyrka på mindre än 200 personer kostnadseffektivt kan leverera några av marknadens bästa telekomtjänster.

Sammantaget ger de olika ben IP-Only står på – allt från att fibrera verksamheter på företagsmarknaden, leveranser till offentlig sektor till stadsnätssatsningen – en väldigt stabil bas för att vara med och bygga det digitala informationssamhället.

- **Grundat:** 1999
- **Kontor:** Uppsala, Stockholm, Göteborg, Malmö, Helsingfors
- **Antal anställda:** Ca 160
- **Omsättning 2012:** 446 MSEK
- **Ägare:** Helägt av EQT sedan sommaren 2013
- **Fibernät:** Ca 600 mil fibernät men siffran växer snabbt
- **Datorhallar:** Sex större datacenter för inplacering av kunders IT-utrustning
- **Tjänster:** Kapacitetstjänster i stadsnät, Internetkapacitet, WAN, Colocation, Distribution av digital media, Virtuella Servrar, Våglängder, Svart fiber, Managerade Systemtjänster

www.iponly.se

Miljö och ungdom i fokus för Bodens tillväxt

Efter att ha lyckats vända den negativa utvecklingsspiralen är Boden idag en kommun med stark framtidstro. Näringslivet växer och befolkningsutvecklingen står på plus. Med särskilt fokus på miljö och ungdomar bygger kommunen nu för fortsatt expansion.

Efter att ha varit mer eller mindre nedläggningshotat är Boden idag en viktig spelare i Norrbottens expansiva utveckling. Här byggs nya bostäder, nya företag etableras och kommunens beslutsansvariga hittar nya vägar för att stärka regionens attraktionskraft. En av dessa är miljötankandet som blivit ett av Bodens kännetecken.

Redan för 20 år sedan gjorde Boden en stor miljöatsning genom att bygga ut fjärrvärmenätet och uppföra en biogas-anläggning för att producera drivmedel till kommunens bussar och personfordon. Kommunens satsning på miljöfrågor ger idag eko långt utanför den norrländska hemregionen. Boden har exempelvis haft besök av en universitetsdelegation från en mellanstor stad i Kina där man är intresserade av att få hjälp med att utveckla sin egen biogasproduktion.

Gör avfall nyttigt

I ett projekt kallat NWI (North Waste Infrastructure) samarbetar Bodens kommun sedan några år med det regionala näringslivet och universiteten i Luleå och Umeå för att hitta sätt att återvinna olika avfallsresurser. Idag är avfallsbildningen i norra Norrland bland de högsta i världen vilket beror på utvinningen av regionens rika naturresurser.

– Vår vision är att fler ska tjäna pengar på sopor. Genom att utveckla användningen av resurser från avfallet och göra avfall nyttigt kan vi spara energi och tjäna pengar. När forskningen hittar nya sätt att använda restprodukter till energiutvinning, näringsämnen eller kon-

struktionsmaterial skapas fler jobb och nya affärer, förklarar Jeanette Nilsson, näringslivschef i kommunen.

Ett resultat av detta samarbete är att ett av Norrbottens större entreprenad- och logistikföretag nu planerar att övergå till biogas som drivmedel istället för diesel.

Satsar stort på ungdomar

En av Tillväxtförvaltningens stora utmaningar har varit att få ungdomar att välja Boden som hem- och arbetsort. En av åtgärderna har varit att skapa en helt ny kommunverksamhet som heter Unga där man arbetar med ungdomsgård, ungdomsprojekt, ungdomsfullmäktige, ung företagsamhet med mera.

– Det handlar om att koppla in unga personer mot näringslivet och kommunen och lyssna på vad de vill. Efter att vi har lyft upp den här frågan märker vi att ungdomar blivit mycket mer delaktiga och positiva och att vi kan få fler ungdomar att välja Boden som arbetsort, berättar Jeanette Nilsson.

Efter en längre tids negativ befolkningsutveckling bröts trenden förra året och Boden kunde notera en ökning i antalet invånare för första gången på många år. Nyligen invigdes en nybyggd galleria och 72 nya lägenheter i Bodens centrum – den första satsningen på nya lägenheter i Boden på 20 år.

Gruvor ger nya jobb

Den kringliggande gruvindustrin är en av drivkrafterna bakom de senaste årens positiva utveckling i Boden, med flera lokala företagsetableringar som följd.

– Boden är en bra etableringsort med bra kommunikationer och infrastruktur. Dessutom kan vi erbjuda bra förutsättningar vad gäller mark och kompetens inom rådgivning, tillståndprocesser, markexploatering och finansieringslösningar, säger Jeanette Nilsson.

Ett exempel på hur malmfälten genererar en marknad för nya företag är Pon Minings unika satsning på en anläggning i Boden för komponentrenovering av Caterpillar-gruvmaskiner. En av anledningarna till Pon Minings etablering i Boden är ett tänkt samarbete med Björknäsgymnasiet och de möjligheter till arbetskraftrekrytering som man ser i ett sådant samarbete.

Försvar och hästar ger tillväxt

En annan viktig faktor i kommunens utveckling är satsningen på Garnison Nord som utgör en viktig del i det svenska försvaret. Satsningen innebär att omkring 700 unga män och kvinnor heltidsanställs på regementet.

– Förutom de 700 heltidsanställda så kommer man också att deltidsanställa 1 200 personer, berättar Jeanette Nilsson.

Ytterligare ett exempel på att det händer saker i kommunen är den kommunfinansierade satsningen på Hästkraft Boden, vilket kommer att bli ett naturligt nav för hästnäringen i norra Sverige. Den supermoderna hästkliniken invigdes i mars 2013 och väntas knyta till sig olika verksamheter.

Kylan ger konkurrensfördel

En sak som Boden och grannkommunerna har som stor konkurrensfördel är den naturliga tillgången på kyla. Detta har bland annat resulterat i Facebooks uppmärksammade etablering i Luleå av en serverhall som ska serva hela Europa. Det kyliga klimatet gör att kylningen av de värmealstrande serverarna underlättas. Boden har bildat ett gemensamt marknadsföringsbolag tillsammans med Luleå och Piteå och för idag diskussioner med en rad andra företag som är intresserade av att placera serverhallar i den norrländska kylan.

Jeanette Nilsson, näringslivschef i Bodens kommun.

I Boden bor drygt 27 500 personer med 170 000 människor inom en åtta mils radie. Här finns mycket goda kommunikationer och en väl utbyggd IT-infrastruktur. Boden erbjuder fördelar som småstadens karaktär, närhet till naturen, ett rikt föreningsliv och möjligheter att bo bra till rimliga priser. Vartannat hushåll i kommunen bor i villa.

Boden har sedan länge legat långt framme när det gäller ut-

bildningsmöjligheter. Det är 30 minuter till LTU, ett av Sveriges främsta tekniska universitet, och 40 minuter till Luleå Airport, en av landets största flygplatser. Bodens kommun arbetar aktivt för att underlätta företagets tillväxt genom rådgivning, effektiva tillståndprocesser, snabb markexploatering, finansieringslösningar och nya nätverk.

Mer information: www.boden.se

Den norrländska miljöns naturliga tillgång på kyla är idag en konkurrensfördel.

Pon Minings unika satsning på en anläggning för komponentrenovering av Caterpillar Gruvmaskiner är en av flera nyetableringar i Boden.

Ett exempel på allt nytt som händer i kommunen är satsningen på Hästcentrum Boden.

Position Väst – portalen till en lyckad etablering

I västra Sverige har 18 kommuner lagt den kommunala prestige på hyllan för att tillsammans främja företagsetableringar i regionen. Ett resultat av samarbetet är en helt ny och mycket omfattande webbportal – Position Väst – där företagare enkelt kan överblicka vad regionen har att erbjuda. Kommunernas mål: att skapa bästa möjliga etableringsservice – på bästa läge i expansionsområdet mellan Göteborg och Oslo – till gagn för alla.

Omställningskontoret+ är en omfattande satsning på ökad tillväxt i befintliga företag, nyetablering och sysselsättning i företag i 18 västsvenska kommuner omfattandes: Bengtsfors, Dals-Ed, Essunga, Färgelanda, Grästorp, Lilla Edet, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vara, Vänersborg och Åmål. Satsningen utgör en del av insatserna med anledning av Saab-konkursen, som startade redan ett par år innan konkursen var ett faktum.

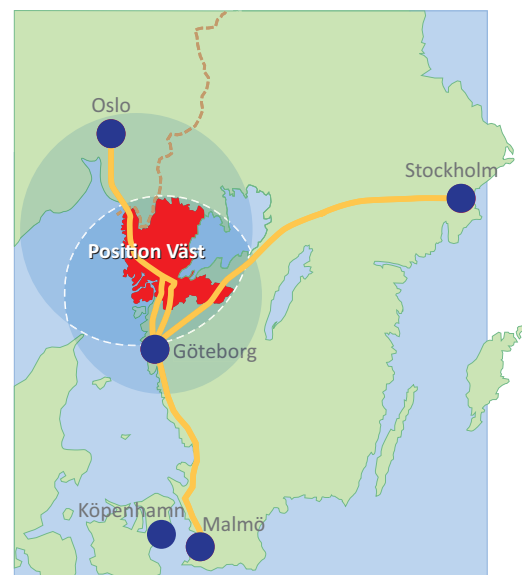
– Under denna resa har behovet av att samla och öka insatserna för att regionen ska kunna locka till sig nya företag hamnat högt upp på agendan. Lärdomen var bland annat att det proaktiva och uppsökande arbetet behövde struktureras upp och samordnas, konstaterar Ann Palmnäs, projektledare för Etableringsservice inom Omställningskontoret+, som samarbetar med näringslivskontoren i kommunerna.

Inom ramen för Omställningskontoret+ driver de 18 deltagande kommunerna ett intensivt arbete för att på gemensam basis göra regionen ännu mer synlig, för både svenska och utländska, inte minst norska, företag. En viktig del i detta arbete är Position Väst.

Informativ webbportal

– Position Väst, en 150 sidor stor webbportal, är ett tydligt resultat av Omställningskontoret+ arbete och fint exempel på hur kommuner kan gå samman och tillsammans underlätta insyn och valmöjligheter då ett företag visar intresse för att etablera sig i en region.

Webbsajten samlar på ett överskådligt sätt information om de 18 deltagande kommunerna: vilka de är, vilka resurser som står till buds, geografiskt läge, infrastruktur, kompetenstillgång och annat som är av vikt för att besluta om en etablering, inte minst vilka andra branscher som redan verkar i regionen.

blering, inte minst vilka andra branscher som redan verkar i regionen.

– Nya aktörer som är intresserade av att etablera sig i området kan via hemsidan skaffa sig kunskap om de olika kommunerna, dess näringsliv och nätverk, redan innan en fördjupad kontakt kan tas med de kommuner som verkar intressanta att etablera verksamhet i. Position Väst kommer att vara till nytta även för det befintliga näringslivet, säger Paul Åkerlund, ordförande i Omställningskontorets styrgrupp och kommunstyrelsens ordförande i Trollhättan.

Gränsöverskridande

Det finns ett antal mycket starka argument som talar för företagsetableringar i regionen. Lokalhyrorna är betydligt lägre än i storstadsregionerna, rörligheten bland anställda är mindre, vilket innebär att företaget får behålla kompetens som i storstäderna

– Webbportalen Position Väst är företagarens ingång till en lyckosam etablering i vår region, säger projektledare Ann Palmnäs och Paul Åkerlund, ordförande i Omställningskontorets styrgrupp, här på plats på Högskolan Väst, som har 11 000 studenter.

tenderar att försvinna. Härtill finns närheten till Norge med tillväxtmotorerna Oslo och Göteborg inom räckhåll. Sedan länge satsar norska företag stort i Bohuslän och delar av Dalsland. Nu upptäcker allt fler företag att Trollhättan, Vänersborg och Dalsland hamnat närmare Göteborg genom byggnation av dubbelspår och motorväg.

Men förutom kopplingar till Göteborg och Oslo är Position Väst starkt i sig.

– Det kommunövergripande samarbetet tar avstamp i att företagets behov på bästa sätt ska tillgodoses, oavsett i vilken kommun en etablering landar. Det gynnar nämligen hela regionen, framhåller Palmnäs.

Clas-Åke Sörkvist, ordförande i Fyrbodals kommunalförbund och kommunstyrelsens ordförande i Tanum, instämmer:

– Som politiker är man ofta noggrann med att värna sin kommungräns, men

här har vi bestämt oss för att sudda ut gränserna för att genom samarbete gynna näringslivsutvecklingen i regionen, både vad gäller expansionsplaner för befintliga företag, men inte minst vad gäller nyetableringar.

Effektiv etablering

Förutom att överskådligt presentera de möjligheter som regionen kan erbjuda företagare, arbetar Etableringsservice med att se över rutiner kring bemötande och omhändertagande av företagare för att kunna ge bästa möjliga service.

– För att kartlägga etablerares behov och önskemål har vi gjort djupintervjuer med företagsledare som etablerat sig i vår region. Samarbetet verkar också för att kommunerna ska ha en fullgod näringslivsstrategi. Allt detta tillsammans med alerta interna och kommunövergripande etableringsrutiner kommer att göra Position Väst till ett område där det är lätt att etablera sig i rätt läge, fastslår Ann Palmnäs.

Clas-Åke Sörkvist, ordförande i Fyrbodals kommunalförbund.

Fördel Position Väst

- Läget i tillväxtzonen mellan storstäderna Göteborg och Oslo
- Fördelaktigt kostnadsläge
- Brett utbud av mark och lokaler
- God tillgång till kompetens och utbildningar
- IT-infrastruktur som möter höga krav

- Stor innovationskraft
- Gediget ingenjörskunnande och framstående forskning inom flera branscher
- Många alternativa lokaliseringsslägen
- Möjlighet att lokalisera vid hamn, järnväg, motorväg, omlastningsläge,

- högskola, teknikpark, lokala centrum
- Hög framkomlighet och närhet i en infrastruktur utan köer
- Hög lojalitet och lägre personalomsättning på arbetsplatserna
- Livs- och näringslivsmiljöer med stor variation och fantastiska lägen

www.positionvast.se

En investering för framtiden

FRÖN skapar grogrund för innovationslust i offentlig sektor

– Det finns stor innovationskraft i den offentliga sektorn. VINNOVAs utlysning "FRÖN" syftar till att ta vara på goda idéer, uppmuntra eldsjälar och bidra till ett arbetsklimat som främjar nytänkande och innovation, säger Daniel Forslund, chefsstrateg på VINNOVA.

FRÖN, som betyder "För ökad innovation i offentlig verksamhet", är en utlysning som syftar till att stimulera innovationslust i den offentliga sektorn genom att ge finansiellt stöd till nyskapande innovationsprojekt. Första omgången av utlysningen öppnade i mars 2013, den andra har precis avslutats och en tredje omgång är nu öppen för ansökningar fram till den 14 januari 2014.

Daniel Forslund berättar att resan har varit över all förväntan. Antalet ansökningar till den andra utlysningen har mångdubblats.

– Vi är väldigt glada över intresset, men jag skulle gärna se lite mer komplexa projekt som skapar bättre strukturella förutsättningar för att verksamheter snabbare kan ta till sig och använda innovationer. Innovationskraft handlar ju inte bara om teknik, utan i allra högsta grad även om arbetssätt, organisation och kultur.

FRÖN-medel söks inom ett brett spektrum. Det kan handla om alltifrån miljöarbete till äldreomsorg, stadsbyggnadsfrågor och utveckling av e-tjänster.

– Det finns en innovationskraft ute i kommunerna som inte kommer till sin rätt i dag. Vi vill bygga upp strukturer som kan ge stöd åt goda idéer och göra det lite enklare för offentliga aktörer att söka medel för projekt som man kanske gått och tänkt på länge, men inte lyckats hitta finansiering för. Ett annat viktigt syfte med FRÖN är att lyckade innovations- och utvecklingsprojekt förs vidare och implementeras.

Testbäddar

Testbäddar är ett sätt att ge offentlig verksamhet en möjlighet att prova om idéer fungerar och ger mätbar nytta. En testbädd kan vara en fysisk eller virtuell miljö där företag, forskare eller personal i samverkan med vård- och omsorgsgivare kan utveckla, testa och införa nya produkter, tjänster, processer eller organisatoriska lösningar.

– När man förstår sin kund eller sin patient på riktigt, det är först då man kan ta de stora innovativa kliven. De som lyckas har verkligen satt sig in i medborgarnas behov.

Det är det som är nyckeln, enligt Karin

Eriksson, programledare på VINNOVA.

Hon berättar att VINNOVA stödjer både specialiserade, tematiska och mer generella testbäddar, som ska leda till ökad kvalitet, säkerhet och effektivitet inom vård och omsorg samt ökad samverkan mellan vårdgivare, företag och akademi. Målet är att skapa strukturer som stärker näringslivets konkurrenskraft och samtidigt höjer innovationsförmågan inom vården.

– Vi arbetar med att bygga ett nätverk av testbäddar för att validera och bevisa nyttan av olika innovativa lösningar. Just nu har vi 18 testbäddar igång inom hälso- och sjukvårdsområdet och äldreomsorgen. Det är angeläget att ge kommuner och landsting miljöer för test av nya lösningar så att företag och forskare har någonstans att vända sig när de vill pröva sin nya idé om hur man t.ex. borde jobba inom äldreomsorgen. Testbäddarna är ett viktigt komplement till FRÖN.

Nästa steg blir att utöka FRÖN till att även omfatta implementeringsstöd för förstudier.

– Om ett FRÖN-projekt visar sig vara en bra satsning med stor potential ska vi

också kunna ge ett införandestöd för att pröva innovationen i reguljär verksamhet. Vi diskuterar nu om det går att höja budgeten för nästa år så att vi kan finansiera även införandesteget, berättar Daniel Forslund.

Lyckade satsningar

Bland dem som redan fått medel från FRÖN finns bland annat en virtuell studio för krisövning i Värmland och ett projekt i Karlskrona som syftar till att identifiera effektiva sätt att möta medborgare för att fånga verkliga behov och ta vara på innovativa idéer.

– Den bredd av projekt vi nu ger stöd till kommer säkerligen att inspirera fler inom offentlig sektor att söka medel för angelägna innovationsprojekt, säger Emma Gretzer, programledare på VINNOVA.

På sikt hoppas hon att FRÖN ska bidra till att skapa en ny syn på innovation hos offentliga aktörer.

– Med FRÖN vill vi bidra till att skapa processer, strukturer och konkreta verktyg så att medarbetare i kommuner och landsting lättare ska kunna omsätta sina goda idéer i verklighet.

i

FRÖN – För Ökad iNnovation i offentlig verksamhet. För att stimulera innovationslust i den offentliga sektorn har VINNOVA öppnat utlysningen FRÖN. Där kan VINNOVA ge stöd till planeringsbidrag för att utveckla en innovativ idé inom

offentlig sektor. Planeringsbidraget ska möjliggöra för sökande att etablera en projektgrupp, arbeta fram en projektbeskrivning, ta fram en plan för genomförande av idén eller att påbörja ett innovationsupphandlingsprojekt.

Utlisningen riktar sig till aktörer inom den offentliga sektorn. Exempel på aktörer som kan söka är kommuner, landsting, statliga myndigheter samt privata organisationer verksamma inom den offentliga sektorn.

VINNOVA – Verket för innovationssystem
Sveriges innovationsmyndighet
101 58 Stockholm
Tel: 08-473 30 00
www.vinnova.se

Följ oss i sociala medier:

Karin Eriksson, programledare på VINNOVA.

Daniel Forslund, chefsstrateg på VINNOVA.

Emma Gretzer, programledare på VINNOVA.

Vård på distans skapar nya möjligheter

–Vi kan inte fortsätta att bedriva vård som vi alltid ha gjort, då kommer resurserna inte att räcka till. Därför måste vi tänka nytt och utveckla möjligheterna till vård på distans, säger Git Eliasson, Karolinska Universitetssjukhusets projektledare för Vinnova-projektet Innovationshubben för Vård på distans.

Sjukvården står inför en rad stora utmaningar, inte minst på grund av en åldrande befolkning. Det innebär att efterfrågan på vård kommer att öka; resurserna ökar dock inte i samma takt.

–För att producera mer sjukvård är det nödvändigt att fundera på hur sjukvården kan utvecklas utanför de traditionella arenorna. Utgår man från att vård kan bedrivas i hemmet öppnar sig helt nya möjligheter. Detta kräver dock nya lösningar som vi hoppas på att näringsliv och akademi ska hjälpa oss att utveckla.

Och det finns en efterfrågan på vård i hemmet.

–Studier visar att patienter mår bra och känner sig trygga då de kan behandlas hemma. Att införa nya teknologiska lösningar i vården, som sammankopplar hemmet med vårdapparat, är ett sätt att utveckla detta.

På sjukhusnivå kan vård på distans innebära att en erfaren kirurg via en videolänk kan ledsaga en mindre erfaren ki-

rurg genom en operation. För den enskilde patienten kan vård på distans ge möjlighet till att få en operation utförd på hemorten.

–Vi har tittat på kostnaderna för patientresor i Västerbottens läns landsting, VLL, säger Thomas Molén, strateg Vård på distans VLL. Här ser vi att kostnaderna kan reduceras med 1,2 miljoner när vi erbjuder 50 strokepatienter rehabilitering på distans.

Bredbandsutbyggnad

En trygg och effektiv distansvård förutsätter dock ett stabilt och säkert bredbandsnät.

–Det bredband som landstingen i dag använder för kommunikation mellan de olika enheterna har hög kapacitet och säkerhet. Det är inte fallet utanför landstingens väggar. För att vård på distans ska kunna blomstra krävs att bredbandet byggs ut och säkras på nationell basis.

I dag kan dock sjukvården inte få en rimlig ersättning för den vård som skulle

kunna utföras på distans. För att landstingen ska våga köpa in och använda de nya lösningar som företag producerar, måste ersättningsfrågan lösas. Finns det inte en marknad för nya innovativa produkter och tjänster kommer modellen inte att fungera.

–I framtiden kommer vi att vilja äga vår vård och sköta mycket hemifrån precis som det i dag känns som en självklarhet att kunna utföra bankärenden hemifrån. Därför är vård på distans en viktig väg framåt, avslutar Git Eliasson.

Git Eliasson, Karolinska Universitetssjukhusets projektledare för Vård på distans vid Innovationsplatsen.

”Innovationshubben för vård på distans” är ett VINNOVA-finansierat utvecklingsprojekt i form av ett samarbete mellan Karolinska Universitetssjukhuset, Västerbottens läns landsting och 13 parter från akademi och näringsliv. Projektet har 26 miljoner kronor över två år för att utveckla verksamheten. Syftet med projektet är att möta behoven i dagens och framtidens sjukvård, genom att förenkla för vårdgivare att genomföra vård på distans, men också att minska gapet mellan vårdens behov och de lösningar

som industrin kan erbjuda för att skapa nya innovativa lösningar.

www.karolinska.se

KAROLINSKA
Universitetssjukhuset

VÄSTERBOTTENS
LÄNS LANDSTING

Lean Concepts – Implementeringsstöd för genuint och insiktsfullt lärande

Lean, enligt forskare idag kanske världens mest spridda ledningsfilosofi, är välkänt men också väldigt ofta ”felkänt”. Beroende på det stöd man väljer för att implementera leanfilosofin blir resultatet väldigt olika och det som skulle ha kunnat bli en framgång blir istället ytterligare ett ”effektiviseringsprojekt” som är övergående.

Lean Concepts goda referenser bygger på att man tillämpar ett annorlunda och framgångsrikt angreppssätt för att stötta och handleda organisationer som vill implementera ett lean-tanke- och arbets-sätt. När i stort sett alla leankonsulter använder samma terminologi är det som kund svårt att bedöma vad som skil-

jer aktörerna åt. Lean Concepts stödjer och coachar företagsledningar vid introduktion av lean-tankesätt och handleder praktiskt ute i verksamheten vid införandet av lean-arbets-sätt. En vanlig missuppfattning om lean är att det är en ”metodbaserad filosofi”. Lean består till ca 25 procent av ”metod” och till ca 75 procent av beteendevetenskapliga faktorer. Trots certifieringar och andra former av utmärkelser finns inga lean-expert, det finns bara de som har mer eller mindre erfarenhet.

Coachar kunderna

–Vi fokuserar på att initiera ett genuint och insiktsfullt förbättringsarbete där vi antar en coachande snarare än en genomförande roll. Det är viktigt att leanfilosofin implementeras av och får ett ordentligt fotfäste hos och ”ägs” av organisationens chefer och medarbetare

snarare än av externa konsulter, säger Robert Kessiakoff, vd på Lean Concepts.

Lean Concepts filosofi kan sammanfattas med uttrycket ”Hjälp till självhjälp”. Så snart organisationens leanarbete har kommit igång ordentligt drar sig konsulterna ur och låter chefer och medarbetare fortsätta driva frågan.

–Lean är varken ett självändamål, en ändlig process eller ett förändringsverktyg. Det är en ledarskapsmetod som kan hjälpa verksamheten att nå sina mål i ett lugnt och strukturerat tempo och som sätter högsta prioritet på att höja verksamhetens kvalitet. Lean ska gynna såväl kommunen som dess intressenter: medarbetare, samarbetspartners och medborgare, säger Katarina Wiklund, som tidigare arbetade som intern leankonsult på SEB och GE och numera är konsult på Lean Concepts.

Välj testleveranser

Robert Kessiakoff uppmanar kommuner att göra ett avsteg från den traditionella ramavtalsprincipen när det är dags att upphandla leankonsulter.

–Ersätt fleråriga ramavtalsupphandlingar med specifika upphandlingar av testleveranser, som ni efter en period kan

utvärdera tillsammans med leverantören. En avgörande framgångsfaktor i samband med implementeringen av lean är att det blir rätt från början. Med testleveranser undviker ni att låsa er vid en leverantör som inte kan svara upp till era behov, säger han.

Lean Concepts strävar efter att involvera samtliga medarbetare i den problemlösning som är karakteristisk för leanprocessen. Man vill skapa en ”problemlösarkultur” där lean-tanke- och arbets-sätt utgör ett stöd. Utgångspunkten är viljan att lära och att våga testa.

Lean Concepts
Funcdens gränd 1
111 27 Stockholm
Tel: 070-33 73 220

www.leanconcepts.se

LEAN CONCEPTS.EU

Robert Kessiakoff, vd och Katarina Wiklund, konsult på Lean Concepts.

Intresset för det nya industriområdet Rönnåsen är stort och visar hur företagsklimatet i Ulricehamn frodas.

Tillväxtkommunen Ulricehamn går mot strömmen

Ulricehamn växer så det knakar medan andra mindre kommuner kämpar för sin överlevnad. Den nya motorvägen, 2 000 nya bostäder och ett nytt industriområde vittnar om en stad på frammarsch. Företagare och kommunen driver tillsammans utvecklingen framåt.

Den lilla kommunen med 23 000 invånare ligger naturskönt vid sjön Åsunden; orten är känd bland många skidåkare i södra Sverige. Men området börjar även bli känt bland företagare, här sjuder nämligen en entusiasm som är främmande för mindre orter. Kommunen jobbar aktivt med att stärka attraktionskraften för näringslivet, turister och invånarna.

Ulrika Geeraedts är VD för Näringsliv Ulricehamn AB och har till uppgift att underlätta för näringslivet att växa. Peter Sprigg är VD för HelgeNyberg AB, ett lokalt företag som har valt att stanna kvar i Ulricehamn. Båda är eniga om att staden går en ljus framtid till mötes. Ulrika Geeraedts berättar entusiastiskt:

–Ulricehamn är en spännande kommun. Små orter har ofta svårt att överleva på grund av urbaniseringen men Ulricehamn är en riktig entreprenörskommun med många framgångshistorier. Vi är ingen bruksort, näringslivet består av många små och flexibla företag.

Samarbete ger affärsmöjligheter

Peter Sprigg berättar hur de lokala företag hjälper varandra:

–Företagarna samarbetar i stället för att se varandra som konkurrenter vilket är en anledning till att vi växer. Det råder en helt annan gemenskap än för 20 år sedan. Ulricehamn och Borås börjar bli ett Gnosjöområde. Ensam är inte stark!

HelgeNyberg AB tillverkar vagnar och truckar för intern materialhantering. Företaget startades 1958 och har kvar sitt huvudkontor i Ulricehamn. På frågan varför det växande internationella företaget inte har flyttat till en större stad svarar Peter Sprigg:

–Vi trivs väldigt bra. I området finns mycket kunskap om postorder, e-handel och orderplock. Det finns även erfarenhet av internationell handel. Vi säljer lösningar till hela Europa som effektiviserar

Ulrika Geeraedts, VD för Näringsliv Ulricehamn AB.

orderplock och når hela Skandinavien härifrån. Vi har 40 mil till Oslo, Köpenhamn och Stockholm; Landvetter flygplats ligger 45 minuter bort. Ulricehamn är även en vacker stad med fantastiskt friluftsliv vilket gör det lätt att attrahera arbetskraft.

Infrastruktur och boende

Intresset för det nya industriområdet är en indikator på tillväxten i näringslivet. Ulrika Geeraedts säger:

–Det gamla industriområdet i Ulricehamn tog nästan tio år att fylla. Med dagens intresse är Rönnåsen fullt inom fem år. Därför har vi börjat planera för ett nytt industriområde redan nu.

Motorvägen mellan Borås och Jönköping byggs ut vilket underlättar rekryteringen till traktens företag. Pendling från Jönköping, Borås och till och med Göteborg blir smidigare.

–Den stora utmaningen är att hinna bygga bostäder i den takt som efterfrågan kräver i dag. 2 000 nya bostäder ska byggas innan 2020.

Peter Sprigg anser att kommunens satsning underlättar för företagen:

–Det har skett stora förändringar inom kommunen på senare år. Bostadsfrågan var en källa till kritik tidigare. Det är

svårt att rekrytera folk om det inte finns bostäder att erbjuda. Men nu vågar kommunen ta beslut och håller ett bra tempo. Kommunen har blivit mer utåtriktad och mer medveten om hur man kan gynna Ulricehamn och företagandet. Det har blivit enklare att jobba med politiker och tjänstemän. Det beror på att de själva vill få till en tillväxt i staden och därför är de mer lyhörda för näringslivets behov. De börjar ha samma tankegångar som vi.

Ulrika Geeraedts tillägger:

–Dörren till kommunen ska vara öppen. Vi har en arbetsgrupp som hjälper till att hantera frågor från företagare så snabbt som möjligt. Dessutom har vi frukostmöten och kurser i företagande som bygger kunskap och nätverk.

Positiv anda ger ketchup-effekt

Ulrika Geeraedts pratar varmt om den gemensamma tron på områdets framtid:

–Den positiva andan som råder i Ulricehamn förstärks och ger en ketchup-effekt. De små orternas dilemma är att ingen vågar satsa och ingen vågar låna ut pengar. Men i Ulricehamn tror företagen på tillväxt. Det som gör att Ulricehamn växer är många krafter samtidigt som vill se tillväxt. Alla vill åt samma håll och hjälps åt.

Peter Sprigg, VD för HelgeNyberg AB.

Kommunfakta Ulricehamn

- Ulricehamns kommun: 23 100 invånare
- Strategiskt placerad mellan Göteborg och Jönköping

Ny motorvägen mellan Borås och Jönköping klar 2015.

- Ulricehamn–Borås 30 minuter.
- Ulricehamn–Göteborg 50 min. Landvetter flygplats, Göteborg City Airport.
- Ulricehamn–Jönköping 40 minuter. Jönköping Airport 35 min.

- Tillgängligt industriområde; Rönnåsen 400 000 m² utmed nya R40.
- Sålida tomter till AP&T, Botek, LKPex. Fyra tomter reserverade.

- 2 000 nya bostäder planeras fram till 2020.
- Fyra nya bostadsområden med byggstart 2014.
- 1,5 miljon turister årligen.
- Södra Sveriges största vintersportort!
- Vasaloppscenter med Norra Europas modernaste konstsnöanläggning.
- Alpin anläggning med 7 nedfarter och snowboardpark.
- Lassalyckan – Idrott och rekreation för alla, inkl. uppvärmd matcharena.

Större företag:

- BB Tools – 300 anställda
- Ulricehamns Betong – 200 anställda
- Emballator – 155 anställda
- AP&T – snart 180 anställda
- Precomp Solutions AB – 100 anställda
- Wernerssons Ost – 100 anställda
- IRO – 100 anställda
- Autotube – 100 anställda
- Bolon – 80 anställda

Ulricehamns kommun
Bogesundsgatan 22
523 86 Ulricehamn
Tel: 0321-59 50 00

www.ulricehamn.se

Näringsliv Ulricehamn AB
Kontaktperson: Ulrika Geeraedts, VD
0766-43 59 61, ulrika@nuab.eu

www.nuab.eu

ULRICEHAMNS
KOMMUN

eHälsa – störande eller stödjande?

Under det senaste årtiondet har flera studier visat att vårdpersonalen i många fall upplever eHälsosystemen som ett hinder snarare än som en hjälp. Dessa studier blev bakgrunden till rapporten Störande eller stödjande? Om eHälsosystemens användbarhet 2013.

Då IT-strategin för vård och omsorg uppdaterades till Nationella eHälsostrategin 2010 inrättades en samrådsgrupp där såväl socialdepartementet, myndigheter som intresse- och professionsorganisationer ingår. Inom denna grupp har diskussioner förts kring hur strategin ska omsättas i praktiken. Centralt har varit att systemen som nyttjas av vård- och omsorgspersonal är ineffektiva, svårtillgängliga och att användarnöjdheten är låg.

– Räknar man på det ekonomiska bortfallet på grund av IT-problematik uppgår siffran till 5–6 miljarder kronor om året. Jämför det med att landstingen varje år lägger knappt 8 miljarder eller ca tre procent av sin budget på eHälsa samtidigt som banksektorn satsar 10–30 procent på sina system.

Dålig användbarhet ger i sin tur patient-osäkra system vilket orsakar vårdskador som också blir kostsamma, berättar David Liljequist, representant för Vårdförbundet.

eHälsa är verksamhetsutveckling

Socialdepartementet gav professionsorganisationerna – Vårdförbundet, Läkarförbundet, Läkarsällskapet, Svensk sjuksköterskeförening och Kommunal – i samrådsgruppen i uppdrag att ta fram kunskapsunderlag kring hur situationen kunde förbättras.

Rikard Lövström, Läkarförbundets representant.

– Vi tittade på systemens användbarhet, vad forskningen visar och på den möjliga nyttan av eHälsa i vårdens arbetssituationer. Alla led i eHälsoutvecklingen måste fungera för att systemen ska bli ett stöd för personalen. Rapporten ger även en vägledning för hur man kan utveckla bra system, alltså användbarhet i praktiken. Verktyg finns,

men används inte i så stor utsträckning inom vården, säger Isabella Scandurra, som anlätades som projektledare.

Satsa i samverkan med professionerna
Hittills har rapporten fått uteslutande positiva reaktioner. Rikard Lövström är

Läkarförbundets representant och han förtydligar att rapporten är ett utmärkt referensverk.

– Det gäller att tänka långsiktigt – en större satsning nu blir lönsam i längden, särskilt om vi ska kunna vårda en åldrande befolkning på ett bra sätt och till en rimlig kostnad. Tack vare den här rapporten sätts allt detta i ett vetenskapligt baserat sammanhang, vilket utgör en perfekt grund för att göra det här arbetet så bra som möjligt, avslutar han.

Isabella Scandurra, projektledare och David Liljequist, representant för Vårdförbundet.

Ett samverkansprojekt om eHälsosystemens användbarhet

Kontaktperson/telefon: Isabella Scandurra, 070-368 12 99

Webbplats:
storandeellerstodjande.se

E-post:
isabella.scandurra@aprigroup.se

Twitter:
@isadurra

Svenska
Läkaresällskapet

Kommunal.

Karlstad leder e-samverkan

Kommunerna i Värmland har lanserat en gemensam plattform för e-tjänster. Förutom att det förenklar för medborgarna sparar kommunerna två miljoner kronor per år på samarbetet. Och 280 000 värmlänningar har fått tillgång till totalt hundra e-tjänster.

Karlstad är värdkommun för en gemensam drift- och servicenämnd där 16 värmlandskommuner samverkar för att använda sina ekonomiska resurser på ett mer effektivt sätt. Nu har kommunerna tagit ytterligare ett steg och lanserat en gemensam plattform för e-tjänster. Samarbetet är unikt i Sverige och möjliggör för invånarna att kunna göra ett hundratal ärenden via internet direkt hemma i tv-soffan.

– Vi vill ge service 24 timmar om dygnet. Genom samarbetet med en gemensam e-plattform kan alla Värmlands kommuner erbjuda mer heltäckande service med högre kvalitet till medborgarna, säger Per-Samuel Nisser (M), kommunstyrelsens ordförande i Karlstad.

Per-Samuel Nisser, ordförande i drift- och servicenämnden.

Alla kommuner tjänar på samarbetet
Många mindre kommuner i Värmland hade inte haft resurser att erbjuda e-tjänster överhuvudtaget om de hade stått utanför samarbetet. Eda kommun är en av dem.

– En mindre kommun som Eda har begränsade resurser att utveckla och administrera e-tjänster i den omfattning och kvalitet som nu blir möjligt. Vi får väldigt mycket till en låg kostnad, och de stora vinnarna är givetvis de som bor och verkar i kommunen, säger Johanna Söderberg (C), kommunstyrelsens ordförande i Eda.

E-tjänster används av alla åldrar

I två år har Karlstad erbjudit e-tjänster till sina medborgare. Särskilt populärt är det att ansöka om förskoleplats, borgenlig vigsel och parkeringstillstånd. Undersökningar visar att det är långt ifrån bara yngre personer som använder e-tjänster. Ett exempel på det är när e-tjänsten om Avläsning av vattenmätare lanserades i Karlstad. Då var de fem första som registrerade sig över 70 år.

En öppen och tillgänglig kommun

E-tjänsterna är bara en del av kommunens arbete med ökad tillgänglighet

och transparens med stöd av IT-teknik. Kommunens webbplats karlstad.se får toppbetyg av invånarna i SCB:s medborgarundersökning, kommunen har ett nyöppnat kontaktcenter som svarar på 80 procent av invånarnas frågor direkt och

över 19 000 invånare gillar kommunen på Facebook där dialogen är livlig. Karlstadsborna kan också ladda ner någon av kommunens appar, till exempel busstider live i mobilen eller Kasta rätt, som hjälper den som vill leva mer miljövänligt.

Karlstad och Värmland var 2010 först i Sverige med att bilda en gemensam IT-nämnd för ett län. Syftet med nämnden är att kommunerna ska samverka så att de ekonomiska resurserna används på bästa sätt. Lösningen med en gemensam IT-plattform för e-tjänster är ett av besluten som har tagits i nämnden, där politiker från hela Värmland ingår.

KARLSTADS KOMMUN

651 84 Karlstad
Tel: 054-540 00 00

Epost: info@karlstad.se
webbplats: karlstad.se

facebook.se/karlstadskommun

Allt fler upptäcker fördelarna med Eda kommun

Gränshandeln har gett värmändska Eda kommun ett uppsving av sällan skådat slag.

Kommunen har en lång lista på verksamheter som vill etablera sig i trakten.

– En stor utmaning är att få tillväxt och god kommunal service att gå i samma takt, säger Johanna Söderberg, kommunalråd.

Eda kommun med sina drygt 8 500 invånare, är en ganska liten kommun både till ytan och till folkmängd. Hälften av befolkningen bor på landsbygden, den andra hälften återfinns i tätorterna Koppom, Åmotfors och Charlottenberg där gränshandeln blomstrar.

– Vi är en gränskommun så det har alltid funnits gränshandel även om man går tillbaka 20, 30, 40 år. Men under en period var det svenskar som åkte till Norge på inköpsresor, idag är förhållandet det omvända. Idag är det norrmän som kommer hit och handlar i en väldigt stor utsträckning, säger Johanna Söderberg.

Det hela började för ungefär tio år sedan då den norske affärsmannen Olav Thon bestämde sig för att investera i ett stort köpcentrum i Charlottenberg. Det blev startskottet för en helt ny era i Eda kommun. Thons investering resulterade i ett köpcentrum på 38 000 kvadratmeter, samt ett intilliggande hotell.

– Hans investering gjorde att fler fick upp ögonen för den potential som finns i kommunen. Vi har nyligen invigt köpcenter nummer två på 12 000 kvadratmeter. Till våren är det dags att inviga ett tredje.

Positivt

Birgitta Jansson, kommunchef, ser förstås med glädje på utvecklingen.

– Etableringarna ger massor av jobb, inte bara till vår kommun, hela regionen tjänar på vad som händer i Eda. Som kommun arbetar vi nu hårt för att möta upp till medborgarnas och näringsidkarnas behov av kommunal service, infrastruktur och bostäder.

Och det är inte bara handelen som blomstrar.

– Näringsidkarna vill ha en typ av service, de som handlar vill ha andra tjänster. Många norrmän vill t.ex. laga bilen när de är här, många passar också på att boka in tandläkarbesök.

Tre miljoner besökare

Det har gått sju år sedan det första köpcentret, som förra året omsatte 1,7 miljarder kronor, byggdes. Idag besöks Charlottenberg av tre miljoner köpturist-

ter varje år. Så har det sett ut de senaste åren, och trenden är uppåtstigande.

– Till dags dato har övriga Sverige inte riktigt förstått vad som händer och hur stort det egentligen är med gränshandel i Eda kommun. Vi har t.ex. haft svårt att få bostadsbyggare att förstå att de finns en potential här. Men så är det inte längre, vi är fullkomligt nedringda av byggtreprenörer som vill bygga, inte bara egna hem, utan även flerbostadshus, berättar Stefan Johannesen, verksamhetsutvecklare.

För att locka fler till att bygga nytt sålde kommunen nyligen 69 tomter på drygt 1 000 kvadratmeter vardera, för en krona styck.

– Det blev en riktig succé, vi har fått stort gehör. Och då är det ändå bara tomten som är billig, vad gäller anslutningsavgifter och bygge är det samma priser som vanligt.

För första gången på länge kommer det nu att byggas flerbostadshus i Charlottenberg. Fyrtio nya lägenheter är planerade i centrum, ett välkommet tillskott till kommunen som är i starkt behov av bostäder till alla som jobbar i köpcenter och andra serviceinrättningar i Eda.

Bredband

– Framtidstron har funnits hos oss ganska länge, nu har resten av världen förstått vad det handlar om. Eda kommun har fantastiska förutsättningar, en naturskön trakt som kan erbjuda en livsmiljö som slår det mesta. Problemet med att bo på platser som det här brukar vara brist på jobb. Det problemet har vi inte i Eda, konstaterar Johanna Söderberg.

För att underlätta förvärvsarbete ytterligare gör kommunen nu en stor bredbandsatsning.

– Vi ska gräva ett grovt stamnät och arbetar med att stödja byarna i att bilda lokala fiberföreningar som ska dra fiber från stamnätet fram till husen. Intresset är rekordstort, det har blivit något av en folkrörelse, berättar Stefan Johannesen.

Stark framtidstro

För framtiden hoppas Birgitta Jansson och hennes kollegor att det som händer i

Johanna Söderberg,
kommunalråd.

Birgitta Jansson,
kommunchef.

Stefan Johannesen,
verksamhetsutvecklare.

Charlottenberg idag, har spridit sig även till andra delar i kommunen.

– Om fem år hoppas jag att alla planer på nya handelsetableringar gått i lös. Just nu är det stort fokus från Norge, jag vill att det ska vara ett lika stort fokus från den svenska sidan. Och det tror jag kommer att ske, JULA öppnar snart en

stor butik, och andra stora kedjor är på gång. Det ena ger det andra och allt fler inser fördelarna med att bedriva verksamhet här. Jag som kommunchef vill förstås också att fler bosätter sig i Eda så att vi har medel till att erbjuda våra invånare och näringsidkare en bra kommunal service.

Eda kommun är vackert belägen i västra Värmland. Kommunen ligger efter den svensk-norska gränsen vilket har påverkat utvecklingen av bygden på ett positivt sätt med bl.a. en välutvecklad gränshandel. Kommunen består av tre tätorter: Charlottenberg, Åmotfors och Koppom. Geografiskt ligger kommunen i västra Värmland och angränsar till Norge i väst samt Ärjängs kommun i syd och Arvika kommun i nordöst.

Eda kommun

Eda Kommun
Box 66
673 22 Charlottenberg
Tel: 0571-281 00
www.eda.se

"Vi hjälper kommuner få framtidens ekonomi redan i dag"

– Vår specialitet är att kunna ställa diagnos direkt på hela kommunen, både förvaltningar och företag. Med ett unikt analysverktyg och egen kvalitetssäkrad databas hjälper vi Sveriges kommuner att få uthålliga finanser och skapa framtidens ekonomi redan i dag, säger Hans Jensevik, vd för Svensk Kommunrating.

Företaget Svensk Kommunrating gör varje år kommundiagnoser utifrån bland annat skulder, finansiell status och ledningsförmåga. Västerviks kommun fick för två år sedan ett dåligt betyg när det gällde hälsan i finanserna. I dag drygt två år senare, är situationen en annan. Underskottet på 59 miljoner kronor har vänts till ett överskott på nära 90 miljoner. I våras fick kommunen ta emot utmärkelsen Finansiell Elitlicens, ett kvitto på att ekonomin har vänt och att verksamheten är på väg åt rätt håll.

– Det har skett en dramatisk förbättring av Västerviks ekonomi. Vändning-

en beror till stor del på en samsyn bland politikerna som gjort att de klarat av att fatta tuffa beslut. De har lyckats tygla makten, att bara tillgodose behov med ansvar, och förstått att en kommun inte kan erbjuda mer välfärd än vad som går att finansiera på lång sikt, säger Hans Jensevik.

Samsyn

Harald Hjalmarsson, kommunstyrelsens ordförande i

Västervik kan se tillbaka på två politiskt och ekonomiskt tuffa år.

Hans Jensevik, vd för Svensk Kommunrating.

– Vi anlade svensk Kommunrating för att snabbt få fram en analys av läget. Diagnosen visade att det krävdes stora ansträngningar för att ställa om situationen. Det första steget var att försöka komma fram till en samsyn.

Diskussionerna i kommunfullmäktige ledde fram till att den borgerliga majoriteten inte längre kunde hitta gemensamma lösningar.

Harald Hjalmarsson, kommunstyrelsens ordförande i Västervik.

– Vi moderater ville inte höja skatten utan bli mer effektiva i utnyttjandet av skattepengarna. Där fick vi stöd från socialdemokraterna och Tomas Kronstahl, dåvarande oppositionsledare. Han var beredd att ta en diskussion om att effektivisera verksamheterna.

Under våren 2012 sprack den borgerliga majoriteten i Västervik. I stället bildades en ny blocköverskridande majoritet, bestående av socialdemokrater och moderater.

– Från att ha betett oss som politiska motståndare kände vi ett gemensamt ansvar för att skapa en ny budget med kommunens bästa för ögonen. Basen i arbetet har varit den gemensamma lägesbilden. Vi anlade Hans Jensevik och Svensk Kommunrating även inför årets budgetarbete. Att konkret kunna arbeta med jämförelseuppgifter förser oss med ett utifrånperspektiv som jag anser vara avgörande för att kunna föra en saklig diskussion om hur man ska jobba med att utveckla verksamheten, säger Harald Hjalmarsson.

Svensk Kommunrating är ett värderingsföretag, specialiserat på öppna finansiella värderingar av kommuner. Typiska kunder är kommuner och kreditgivare. Även företagare och privatpersoner, som överväger etableringsort är flitiga kunder. Svensk Kommunrating är privatägt och helt oberoende av kreditmarknadens parter och kommunsektorns organisationer. Bolaget bildades 1992 när kommunerna blev finansiellt avreglerade genom 1992 års kommunallag.

Utdelade elitlicenser sedan 2006:

Bromölla, 3	Timrå, 3
Båstad, 1	Värnamo, 1
Kristinehamn 4	Västervik 1
Kungälv, 2	Örkelljunga, 1
Skurup, 3	Östhammar, 1
Tierp, 3	

Svensk Kommunrating
Smedsgränd 2
753 20 Uppsala
Tel: 018-14 60 30
www.kommunrating.se

SVENSK KOMMUNRATING

Effektivt med vård på distans

Västerbottens läns landsting har arbetat med vård på distans sedan 1995. Handkirurgens rehabenhet vid Norrlands universitetssjukhus började rehabilitera patienter via videokonferens 2009 och idag har vårdformen ökat så att vart tionde patientbesök sker på distans.

Västerbottens län är stort och relativt glesbefolkat. Med specialistvården centraliserad till tre sjukhus händer det inte sällan att patienter behöver resa upp till 50 mil för att få vård.

– Drivkraften bakom vård på distans här i Västerbotten är att vi vill erbjuda likvärdig vård till alla länets invånare oberoende av var i länet de bor. Syftet är att minska antalet patientresor, frigöra tid och tillgängliggöra specialistkompetens nära patienten, säger Thomas Molén, strateg inom området Vård på distans.

Många användningsområden

Distanstekniken handlar inte bara om videokonferens för direkta möten. Hit hör också möjligheter att bedöma hudbilder, mikroskopiska preparat och att göra andra medicinska bedömningar på distans. Landstinget har till exempel metoder för att lyssna på högkvalitativt stetoskopljud, mäta parametrar som blodtryck, INR-värde, glukos, HB med mera, göra ultra-

ljud på hjärtpatienter eller träna patienter med röst- och talstörningar på distans.

Thomas Molén, strateg inom området Vård på distans.

– Vi arbetsterapeuter och sjukgymnaster började erbjuda rehabilitering via telemedicin i patientens hem eller på hälsocentral för att patienterna i länets inland skulle slipa åka lång väg till sjukhus. Arbetssättet är särskilt aktuellt för äldre och multisjuka patienter som kanske inte orkar ta sig från sina hem. På så vis lämpar sig arbetssättet ut-

märkt även för exempelvis storstadsregioner. Det är i huvudsak patienter med sjukdom och skador i hand och arm som erbjuds träning via video, berättar Agneta Carlsson vid handkirurgens rehabenhet.

Effektiviserar och underlättar

Den största nyttan är att patienten själv kan påverka sin rehabilitering så att den

Agneta Carlsson, arbetsterapeut på handkirurgens rehabenhet.

passar både förvärvsarbete och familj. Men vård på distans har också andra fördelar som handlar om kvalitet, miljö och ekonomi. Norrlands universitetssjukhus ansvarar dessutom för högspecialiserad vård för i stort sett halva Sverige och restiden blir med traditionella arbetssätt ofta mycket lång. Med vård på distans kan patienten erbjudas rehabilitering på sin hemort och distansbesöken kan på så sätt ske med tätare intervaller.

– Vård på distans gör att landstinget kan effektivisera på många olika sätt och ger därtill ökad kunskap i primärvården då både personal och patienter blir mera delaktiga. Dessutom får vi en chans att observera patienterna i deras egna hem. Det gör att rehabiliteringen kan anpassas till deras närmiljö, till exempel via surfplatta eller hemdator, säger Thomas Molén.

– Telemedicin kommer aldrig att ersätta traditionell rehabilitering helt och

håller, men är ett utmärkt komplement och underlättar för patienten att införliva rehabiliteringen i livet i övrigt, avslutar Agneta Carlsson.

Under 2012 genomförde handkirurgens rehabenhet 238 patientbesök på distans, varav 161 på hälsocentral och 77 behandlingar i patientens hem. Besöken skedde mot 43 vårdenheter i norra regionen. Sammanlagt sparades 8 231 mil, dvs. cirka 35 mil per patientbesök. Patienterna som behandlas på distans är lika nöjda med besöket som de som behandlas traditionellt.

För mer information:

Thomas Molén,
strateg, Vård på distans
thomas.molen@vll.se
Tel: 070-535 86 02
www.vll.se/distansvard

VÄSTERBOTTENS
LÄNS LANDSTING

IT lyfter skolan – på lärarnas villkor "Användbarhet är nyckeln"

– De nya systemen är så genomtänkta och underlättar arbetet på ett sådant sätt att lärarna själva efterfrågar dem. Bland annat närvaroregistrering, individuella utvecklingsplaner, betygsunderlag och scheman är mycket enkla att jobba med idag.

Det säger Ole Lidegran, IT-strateg vid bildningsförvaltningen, Motala kommun. Motala använder sig av en IT-lösning från IST, en av Nordens största leverantörer av IT-system för skolor.

Dagens lärare möter många krav. Dokumentation av elevernas närvaro, resultat och kunskapsnivåer är bara ett av dem. Inte minst ska den individuella utbildningsplanen, IUP, alltid innehålla färsk information. Till detta kan läggas information om olika scheman, projektarbeten och föräldrarnas krav på att enkelt kunna ta del av informationen.

– Användbarhet är en nyckelfaktor. Vi utgår alltid från hur en lärare enkelt ska kunna använda våra lösningar i vardagen. Det styr vår utveckling. Nu är systemen så enkla att använda att exempelvis två lärare från en mindre skola är på utbildning i en dag och på tio minuter kan lära sina kollegor där hemma hur systemet fungerar, berättar systemarkitekt Björn Hässlebro vid IST i Växjö.

Långvarig satsning

Motala kommun har länge arbetat med IT för att planera, styra och analysera

skolans resultat och resursanvändning. Sedan 2001 har man arbetat med IST:s system. Kommunen har omkring 5 500 elever från grundskola till gymnasium.

För lärarnas arbete med eleverna finns exempelvis lösningar för frånvarohantering, omdömen, betyg och studieplaner. För den administrativa sidan finns system för bland annat schemaläggning, personalfördelning och statistik.

– Det finns skolor som arbetar med ett system för schemaläggning och ett annat för IUP och ett tredje för frånvaro. Totalt sett är de lösningarna sämre för såväl elever som lärare och administratörer. Vi har ett system för allt detta och på två bilder finns all information enkelt nåbar. Att föra in rätt information på rätt ställe är också enkelt när man arbetar i ett välutvecklat system, menar Ole Lidegran.

En leverantör

En fördel med att ha ett system och en

leverantör är möjligheten att analysera olika samband i skolans komplexa värld. Exempelvis mellan en elevs närvaro, IUP och resultat i nationella prov.

– I januari släppte vi planerings- och bedömningsdelar som bland andra Motala kommun använder sig av. Här följer vi alltid kraven från Skolverket. I praktiken betyder det att informationen en lärare skriver in i systemet är den information Skolverket kräver i sammanhanget. Det är ett exempel på hur vi hela tiden försöker förenkla och effektivisera, konstaterar Björn Andersson, försäljningschef vid IST.

I sammanhanget kan nämnas att IST samarbetar med yrkesverksamma lärare i sitt utvecklingsarbete, samt att många i företaget själva har arbetat som lärare.

Support

Omsorgsfull support och återkoppling är en del av varje systemutvecklingsföretags vardag. Så även på IST. Det leder regelbundet till konkreta förbättringar av systemet. Ole Lidegran nämner en aktuell förbättring och avslutar med en hoppas blir verklighet i framtiden:

– En lärare tyckte det var lite väl svart-vitt att enbart kunna ange om en elev klarat eller inte klarat ett mål, framför allt i grundskolan. Efter önskemål förändrade IST modulen och nu kan man ange hur många procent av ett mål eleven klarat.

– En förhoppning jag har är att kommunikationen i klassrummet och den lärande kommunikationen mellan lärare

Ole Lidegran är IT-strateg vid Motala kommun.

- Grundat 1985.
 - IT-lösningar för skola och barnomsorg.
 - 400 kommuner världen över är kunder.
 - Antal anställda, Sverige: 70. Koncernen: 250.
 - Omsättning, Sverige: 135 miljoner.
- www.ist.com

och elever kan utvecklas inom systemet. Med uppgifter och inlämning via nätet, läromedelslistor och filmade lektioner samlas på ett ställe.

Björn Andersson, försäljningschef vid IST (t.h.). Bredvid honom systemarkitekt Björn Hässlebro.

Får du gråa hår av att diskutera pensioner?

Swedbank Stiftelsetjänst är Sveriges största aktör inom kommunala pensionsstiftelser.

Vi har nu skapat en gemensam kommunal stiftelse för att göra det så enkelt som möjligt för er kommun.

Placera ert pensionskapital i stiftelsen så sköter vi det praktiska.

Vill du veta vad vi kan göra för din kommun?

Kontakta ditt Swedbankkontor eller sparbank.

